

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za celo leto..... \$6.00
Za pol leta..... \$3.00
Za New York celo leto... \$7.00
Za inozemstvo celo leto... \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.Issued every day except Sundays
and legal Holidays.

75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 152. — ŠTEV. 152.

NEW YORK, THURSDAY, JUNE 30, 1921. — ČETRTEK, 30. JUNIJA, 1921.

VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

POSPEŠEN SPREJEM MIROVNE RESOLUCIJE

**POSLOVNA ZBORNIKA BO POSPEŠILA AKCIJO GLEDE KOM-
PROMISNE MIROVNE RESOLUCIJE. — POSKUS, DA SE SPRA-
VI SKOZI CELO ZADEVO DO 4. JULIJA.**

Washington, D. C., 29. junija. — V poslanski zbornici bo danes vzprijel poskus, da se spravi skozi kompromisno mirovno resolucijo, glede katere sta se dogovorila senat in poslanska zbornica in da se jo pošlje senatu pravočasno za akcijo od strani predsednika Hardinga, pred 4. julijem.

Kompromis predstavlja enostavno spojitve Knoxove in Porterjeve resolucije. Izjava, da obstaja stanje miru, je ohranjena iz Porterjevega načrta, dočim se je iz Knoxove resolucije vzelo sekcije, ki rezervirajo vso suvereno lastnino, nahajajočo se sedaj v rokah varuha imetja inozemcev, dokler bi se vseh ameriških zahtev do Nemčije in Avstrije ne uravnalo. Cilj Knoxove resolucije je, da Nemčija in Avstrija potrdita vse kazni, globe in zaplenjenja od strani Združenih držav.

Na kratkem sestanku konferenčnega komiteja nista hotela senatorja Hitchcock in Flood, demokrata, podpisati republikanskega dogovora, čeprav nista ponudila nikakega nadomestila.

Senator Hitchcock je enostavno ugotovil, da ne veruje, da bi resolucija uravnala mednarodni položaj.

Konferenčni komitej je koncem seje objavil ugotovilo, v katerem obrazložuje storjeni korak ter nagibe, ki so dovedli do tega.

PROHIBICIJSKI KOMISAR HO- ČE BITI PAMETEN.

Washington, D. C., 28. junija. — "Vlada razuma in pameti" je bila uvedena pri izvedenju zvezne prohibicije, je izjavil prohibicijski komisar Haynes tekem preteklega večera v nekem ugotovilu, ki je vsebovalo odgovor na prošnje Ameriškega homeopatičnega zavoda, da gotove izpremembe v tehničnih regulacijah na temelju Volsteadove postave.

Komisar je dostavil, da hoče sodelovati z zdravniki na vsak možni postavno dovoljeni način.

Želja komisarja je, — se glasi v ugotovilu, — pokazati vsak možni obzir do zdravniškega stanja.

Komisar je tudi objvil, da je bila polovica prohibicijskih agentov in inspektorjev, ki so bili odpušteni vsled pomanjkanja denarja, zopet sprejeti nazaj v službo.

MINISTRSKI PREDSEDNIK O ZVEZI Z JAPONSKO.

London, Anglija, 29. junija. — Debata glede obnove angleško-japonske zveze, v kateri se bo na natančen in podroben način obrazložilo stališče različnih premorskih domonijev Anglije, se je pričela, ko je cesarska konferenca danes jutraj nadaljevala s svojimi razpravljani. Arthur Meighen, kanadski ministrski predsednik, je otvoril debato ter obrazložil konferenci nazore gledet te zveze.

Lord Curzon, državni tajnik za zunanje zadeve, je večerj obrazložil konferenci posameznosti predlaganega obnove zveze, obenem s političnim položajem, ki je v stiku s tem predmetom.

A. J. Balfour, lor predsednik sveta, je trdil, da je treba pogodbo, tikajočo se te zveze, spravi v soglasje z zahtevami Lige narodov ter izjavil, da ne sme priti pri tem v poštev nikak poseben angleški interes.

DVA NEMŠKA ČASTNIKA PRED SODIŠČEM.

Lipsko, Nemčija, 29. junija. — General Karl Stenger in major Crusius, kojih prvi je bil poveljnik 53. nemške brigade leta 1914, sta bila stavljena tukaj pred nemško višje sodišče in sicer na temelju obtožnic, katero je predložila francoska vlada. Več kot petdeset prič je bilo pozvanih.

General Stengerja se dolži, da je dal svojim vojakom naročilo, da ne smejo jemati nikakih jetnikov, temveč vse pomoriti in majorja Crusiusa tega, da je to povelje sprotičil vojakom nemške 53. infanterijske brigade. Francoska vlada je zastopana po posebnih komisijah.

To je prvič, da se je stavilo Nemce pred to sodišče na temelju francoskih obtožb, kajti doslej so bili vsi sojeni na temelju angleških in belgijskih obtožnic.

S KONVENCIJE SOCIJALI- STIČNE STRANKE.

Detroit, Mich., 29. junija. — Konservativni voditelji, ki kontrolirajo socijalistično narodno konvencijo, so nadaljevali večerj s sestavljanjem svoje platforme ali svojega programa s tem, da so preresetavali resolucije, ki se tičejo politične akcije, akcije mase, direktne akcije, neposrednih zahtev in sabotaže.

Zavrnilo so katerokoli akcijo, odobravalo ali obsojevalno glede sovjetske oblike vlad ter porazili resolucije, ki bi prepovedovala socijalističnim zastopnikom v kongresu glasovati za mornariške ali armadne dovolitve.

Resolucija, ki se je zavzemala za "neomejeno pravico delavcev vseh dežel, da pridejo prosto v Združene države, razven kadar bi se priseljevanje umetno pospešilo v namenu, da se preplavi delavski trg zli zlomi stavke", je bila preložena na jutranji dan na zahtevo Camerona Kinga iz Californije, da bo dodal amandament glede izključitve Azijatov.

Predlog trinajstega lokalnega okraja iz Chicaga, naj se avtorizira izsekativni komitej, naj izključi vse socijaliste, ki se zavzemajo za Tretjo, komunistično internacionalo, je bil poražen. Konvencija je sprejela predlog, ki poveljuje delavske organizacije, naj se lotijo proučevanja tehnike administracije industrij, v pripravi za predlagano prevzete vseh produkcijskih sredstev.

Občinski svetovalec Coleman iz Milwaukeeja je vzprijel neuspešen poskus, da se prepove socijalističnim poslanem glasovanje za vojaške izdatke, razven v slučaju, da bi bila ta dežela dejanski napadena od kake zunanje sile.

V program je bila nadalje sprejeta resolucija, ki prepoveduje socijalistom članstvo v trgovskih zbornicah, potem ko je staval Viktor Berger še predlog, naj se vključi American Legion, Ku Klux in Civic Liberties League.

VLADA SEDAJ LASTNICA PI- VOVAREN V NEW ORLEANSU

New Orleans, La., 29. junija. — Zvezni prohibicijski agenti so zaplenili šest pivovaren, na katere so navalili v soboto ter izjavili na formalen način, da so prešle vse naprave v vladno lastništvo. Zaplenitve se tičejo več milijonov dolarjev vrednosti ter so baje največje, kar se jih je kdaj vzprijelo na temelju Volsteadove postave.

Pivovarne, ki pridejo pri tem v poštev, so Dixie, Standar, American, Columbia, National in Union. Družbe se je dolžilo, da so izdelovale in prodajale pivo, ki je imelo več alkoholične vsebine kot dovoljeno po postavi.

Pred kratkim so zšli v New Yorku za petdeset tisoč dolarjev zaplenjenega žganja v kanal. "Proces" se je vršil pod nadzorstvom policije.

SANTO DOMINGO IN ZDRUŽENE DRŽAVE

Prebivalcem Santo Domingo se je zagotovilo, da lahko verujejo v dobro vero Združenih držav.

Washington, D. C., 29. junija. — Zagotovila o namenu Združenih držav, da bodo slednje pošteno postopale z narodom dominikanske republike, so bila vsebovana v oficijelnem ugotovilu, katero je izdala ameriško poslanstvo v Santo Domingo in katero je objavil tukaj državni department.

Poslanstvo je dobilo naročilo, naj izda izjavno ugotovilo, v kateri se izražajo očividna nesporazuma v republiki glede določb predlaganega dogovora, tikajočega se izpraznjenja, kot so bile obrazložene v proklamaciji vojaškega generala z dne 14. junija.

Ugotovilo izjavlja, da bodo imele Dominikanci svoj delež pri pogajanjih in da bodo njih zastopniki imenovani od dominikanskega kongresa, kakor hitro bo izvoljen.

FRANCE JE ODPOTOVAL V RUSIJO.

Berlin, Nemčija, 28. junija. — Senator Združenih držav Joseph I. France, je v spremstvu svojega tajnika odpotoval v Rigo, potem ko je dobil dovoljenje priti v Rusijo, kjer hoče študirati splošne razmere. Pričakuje, da bo dospel v Moskvo še pred koncem tega tedna.

**POLJSKA SPREJELA REŠITEV
VPRAŠANJA VILNE.**
Ženeva, kvica, 29. junija. — Svet Lige narodov je posvetoil svojo zadnjo sejo sporu glede Vilne. Poljska je sprejela rešitev, katero je ponudil Paul Hyman, iz Belgije s malenkostno rezervacijo, a litvinski zastopnik je izjavil, da bo predložil zadevo svoji vladi.

Načrt Lige narodov, da pomaga Avstriji, bo pripravljen, da se ga spravi v akcijo, kakor hitro bodo sile prenehale z uveljavljanjem svojih zahtev napram Avstriji. Pogajanja v tem smislu napredujejo na zadovoljiv način, kot je izjavil Gabriel Hanotaux iz Francije.

Kuga na vzhodu.

Ruski listi poročajo, da se je v vzhodnih ruskih gubernijah razširila kuga s strahovito naglico. Sovjetska vlada je dala 50 milijonov rubljev, da se epidemija zatreti. Središče bolezni je gubernija Ufa, v kateri sami umirje dnevno več tisoč ljudi.

KEMAL IMA ODPRTO POT V CARIGRAD

Grške čete so izpraznil Ismid. — Turško-boljševska zarota v Carigradu. — Voditelji prijeti.

Carigrad, Turčija, 29. junija. — Grške čete so izpraznile Ismid v Mali Aziji. Vsled tega ima vodja turških nacionalistov, Kemal paša, odprto pot v Carigrad.

Zavezniška komisija je sicer napravila nevtrarno cono, toda nacionalisti je najbrže ne bodo respektirali.

Carigrad, Turčija, 29. junija. — Zavezniške oblasti so prišle danes na sled obširni turško-boljševski zaroti. Veliko ljudi so aretirali, med njimi tudi nekaj voditeljev.

London, Anglija, 29. junija. — V poslanski zbornici je rekel danes Cecil B. Harmsworth, zbornični tajnik za zunanje zadeve, da je položaj na polotoku Ismid v Mali Aziji, kjer si stojte nasproti grške in nacionalistične čete, zavil v neprodilno temo. Le toliko se je posrečilo izvedeti, da vlada v onem delu strašna panika.

Atene, Grška, 29. junija. — Grška kraljica Sofija bo odšla še ta teden v Smirno, kjer si bo ogledala tamošnje vojaške lazarete.

ŠPANSKE ČETE V MAROKU.

Madrid, Španija, 29. junija. — Španske čete, katerim poveljuje general Sanjurjo, nadaljujejo s svojimi napredovanjem proti maroškim plemenom, — se glasi v neki brzoavki visokega komisarja, ki je sporočil, da so zasedle te čete nadaljne pozicije pri Bakarsaff in Kudiaradi.

Dočim so infanterijske čete napredovale, so artilerija, aeroplani in strojne puške zadale domačinom velike izgube.

Potni listi.

Po najnovejši odredbi belgrajske vlade dobijo Jugoslovani potne liste samo tedaj, ako prinesejo s seboj kako listino iz starega kraja, da je razvidno, od kod je doma. Take listine so: Stari potni list, delavska ali vojaška knjižica, krstni list in domovnica.

Navadno pismo ne zadostuje več. Kdor tedaj nima nobene take listine, pa želi potovati v stari kraj, naj piše županstvu one občine, v katero je pristojen, po domovnico, potem bo šele mogel dobiti jugoslovanski potni list.

Nikdo naj tedaj ne pride v New York v namenu, da bi potoval v stari kraj, ako nima kake goričene listine.

Frank Sakser State Bank, 82 Cortlandt St., New York, N. Y. (Advertisement)

PONESREČEN ATENTAT NA PRINCA ALEKSANDRA

Napaden je bil v bližini poslopja, kjer zboruje narodna skupščina. — Ustava Jugoslavije.

Belgrad, Srbija, 29. junija. — Ko je zborovala danes tukaj narodna skupščina glede neke točke v ustavi, je bil vzprijel atentat na prestolonaslednika Aleksandra, regenta Jugoslavije.

V bližini poslopja, v katerem zboruje narodna skupščina, je atentator parkiral ustrelil proti njemu, pa ga ni zadel. Mrtev je bil pa eden njegovih spremljevalcev in trije ranjeni.

Atentatorja so prijeli. Narodna skupščina je sprejela ustavo z 233 glasovi. Proti je bilo oddanih 35 glasov.

Takoj zatem, ko je bilo razglašeno glasovanje, so začeli pokati topovi, in mesto se je ovilo v slavnostno obleko.

Jutri bo Aleksander prisegel na ustavo.

SPOMENIK IZ LAVE.

Čeprav je pteklo skoro sto let izza časa, ko se je postavilo prvi priprosti spomenik, ki znači mesto na Havajskem otočju, kjer je bil kapitan Cook, veliki raziskovalec, ubit, je ta spomenik še vedno dobro ohranjen. Napis, katerega noši ta spomenik iz lave, se glasi: V spomin kapitana Jamesa Cooka, ki je razkril to otočje leta 1778, so ta spomenik postavili jugoslovanski rojaki v letu našega Gospoda 1825.

Nadaljni spomenik je obstajal iz krelja neke kokosove palme, ki je rasla na mestu, kjer je padel pogumni raziskovalec.

VAŽNO ZA ONE, KI IMAJO AV- STRIJSKE BANKOVCE!

Dunaj, Avstrija, 29. junija. — Vse avstro-ogrške bankovce, ki se nahajajo v inozemstvu (to je avstro-ogrške bankovce, ki so bili zigosani od vlade avstrijske republike ali sploh niso bili zigosani), je treba poslati do 15. septembra na Dunaj, kot se glasi v neki tozadevni odredbi, katero je izdala avstrijska vlada. Po vpeljatvi bankovcev se bo določilo njih vrednost. (Nam se zdi, da ima precej naših rojakov avstro-ogrške bankovce še iz časa pred zadnjo vojno, to je avstro-ogrške bankovce, ki so ostali preko cele vojne tukaj ter niso bili koncem vojne zigosani niti od ene ali druge izmed novih držav, ki so nastale iz razvalin Avstro-Ogrske. Odredba se tiče takih bankovcev.)

TROCKI JE ŽE ZOPET ZMAGAL

**TROCKI JE DOŽIVEL V MOSKVI NOVO ZMAGO. — SESTAVIL
BO MANIFEST NA SVETOVNI PROLETARIJAT. — NEMŠKI
DELEGATI SO NASPROTOVALI NJEGOVIM IZVAJANJEM.**

Liga, Litvija, 29. junija. — Tretja internacionala, ki je v zasedanju v Moskvi, je kljub opoziciji številnih švicarskih in nemških delegatov dala Leonu Trockiju, boljševškemu vojnemu ministru, pomoč, da sestavi manifest Internacionalne na svetovni proletarijat. Tako se glasi v nekem poročilu, ki je dospelo iz Moskve.

Opozicija se je pojavila vsled obvestila Trockija, da je pričakovati konflikta med Združenimi državami in evropskimi silami, ker so Združene države in Anglija ter Anglija in Francija v velikem nesoglasju, dočim večajo Združene države svojo mornarico v namenu, da zavladajo svetu.

Na vprašanje sprejema Trockijeve teze so nemški delegati nasprotovali njegovim izvajanjem ter rekli, da niso odnosi med Združenimi državami napeti in da Trockij preveč povdarja bodoče perspektive, dočim ignorira neposredne možnosti. Nemški in švicarski delegati so predlagali, naj sestavi manifest komitej, a predloga Karola Radeka, naj se to nalogo poveri Trockiju, je bil sprejet pri drugem glasovanju.

G. Zinovjev, boljševiški governer Petrograda, je v nekem govoru izjavil, da so ameriške in angleške delavske mase zadosti revolucionarne, da pa so komunistične stranke preslabe. Dostavil je, da v Združenih državah komunistično gibanje narašča, da pa mora v bodočnosti zavzeti bolj in bolj značaj mase in postati bolj legalizirano. Govornik je obdolžil Signor Serrati-ja, socijalističnega italijanskega poslanca ter urednika Avanti-ja, da je on kriv izjalovljenja komunizma v Italiji. Izjavil je, da so koncesije za narod upravičljive v Rusiji, ker se nahaja dežela v rokah proletarijata.

Zinovjev je objavil, da je sklenil izvrševalni svet pripustiti Angleško delavsko stranko ter tudi francosko socijalistično stranko v Internacionalno. Oz sklepu govora je rekel, da je komaj najti deželo, v kateri bi ne bilo razkola med komunisti na eni strani ter nove amalgamacije na drugi ter priporočil železno disciplino za oprijem z buržuazijo.

JEREBICE V ALBERTI.

Calgary, Alberta, 29. junija. — V Alberti ne bo tako hitro zmanjkalo divjačine, kajti centralno-evropske jerebice štejejo danes na stotine tisoč glav, ki predstavljajo potomstvo pol ducata parov, katere se je izpuščilo na prsto pred par leti. Jerebice predstavljajo izvrsten plen za lovec, kajti težko jih je streljati ter so izvanredno okusne. Svoje domove so razširile proti severu, jugu in izteku, na razdaljo 125 milj v vsako smer in prav do časa, bodo kmalu predstavljale veliko škodo za farmerje.

TRGOVINSKA POGODBA MED PERZIJO IN RUSIJO.

Riga, Letska, 29. junija. — Danes je odpotoval od tukaj perzijski poslanik v Carigradu, Enver Lanali.

BOMBAZNA TVORNICA ZOPET OTVORJENA.

Goodyear, Conn., 29. junija. — Naprava Goodyear Cotton Mills Inc. bo naslednji terek zopet otvorila svoja vrata s približno 150 uslužbenci ter delom po štirideset ur na teden. Naprava je zaprla svoja vrata pred nekako desetimi meseci in v onem času je bilo zaposlenih od šest do sedem sto ljudi.

UMOR ODLICNEGA INDUSTRI- JALCA.

Madrid, Španija, 29. junija. — Senzor Maudirell, eden največjih industrijalcev in delodajalcev na Špankem, je bil ustreljen do smrti od dveh neznanih možkih, ko je ravno zapuščal svoj dom v sredini mesta. Zavrtna morilec staški poslanik v Carigradu, Enver Lanali.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potom naše banke izvršujejo po nizki ceni, saneljivo in hitro. Včera so bile naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekoval urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.

300 kron	\$2.35	1,000 kron	\$ 7.40
400 kron	\$3.10	5,000 kron	\$37.00
500 kron	\$3.85	10,000 kron	\$73.00

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

Razpošilja na sadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu.

50 lir	\$ 3.00	500 lir	\$26.50
100 lir	\$ 5.50	1000 lir	\$52.00
300 lir	\$15.90		

NEMŠKA AVSTRIJA:

Razpošilja na sadnje pošte in izplačuje "Adriatische Bank" na Dunaju.

1,000 nemško-avstrijskih kron	\$ 2.75
5,000 nemško-avstrijskih kron	\$ 12.00
10,000 nemško-avstrijskih kron	\$ 24.00
50,000 nemško-avstrijskih kron	\$117.50

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne ko nam poslani denar dosepe v roke.

Kot generalni zastopniki "Jadranske Banke" in njenih podružnic imamo zajamčene izvanredno ugodne pogoje, ki bodo velike koristi za one, ki se že ali se bodo posluževali naše banke.

Denar nam je poslati najboljš po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street, New York

(Advertisement)

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY
KLOVENSKO PUBLIKACIJSKO DRUŠTVO
 Incorporated in the State of New York
FRANK BARBER, President **LOUIS BENEDIK, Treasurer**
 Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
 11 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.
 Za leto 1921 vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.
 Za leto 1921 vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.

GLAS NARODA
 Izhaja vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.
 Za leto 1921 vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.

GLAS NARODA
 Izhaja vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.
 Za leto 1921 vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.

GLAS NARODA
 Izhaja vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.
 Za leto 1921 vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.

GLAS NARODA
 Izhaja vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.
 Za leto 1921 vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.

GLAS NARODA
 Izhaja vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.
 Za leto 1921 vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.

GLAS NARODA
 Izhaja vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.
 Za leto 1921 vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.

GLAS NARODA
 Izhaja vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.
 Za leto 1921 vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.

GLAS NARODA
 Izhaja vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.
 Za leto 1921 vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.

GLAS NARODA
 Izhaja vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.
 Za leto 1921 vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.

GLAS NARODA
 Izhaja vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.
 Za leto 1921 vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.

GLAS NARODA
 Izhaja vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.
 Za leto 1921 vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.

GLAS NARODA
 Izhaja vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.
 Za leto 1921 vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.

GLAS NARODA
 Izhaja vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.
 Za leto 1921 vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.

GLAS NARODA
 Izhaja vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.
 Za leto 1921 vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.

GLAS NARODA
 Izhaja vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.
 Za leto 1921 vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.

GLAS NARODA
 Izhaja vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.
 Za leto 1921 vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.

GLAS NARODA
 Izhaja vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.
 Za leto 1921 vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.

GLAS NARODA
 Izhaja vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.
 Za leto 1921 vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.

GLAS NARODA
 Izhaja vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.
 Za leto 1921 vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.

GLAS NARODA
 Izhaja vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.
 Za leto 1921 vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.

GLAS NARODA
 Izhaja vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.
 Za leto 1921 vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.

GLAS NARODA
 Izhaja vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.
 Za leto 1921 vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.

GLAS NARODA
 Izhaja vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.
 Za leto 1921 vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.

GLAS NARODA
 Izhaja vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.
 Za leto 1921 vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.

GLAS NARODA
 Izhaja vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.
 Za leto 1921 vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.

GLAS NARODA
 Izhaja vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.
 Za leto 1921 vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.

GLAS NARODA
 Izhaja vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.
 Za leto 1921 vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.

GLAS NARODA
 Izhaja vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.
 Za leto 1921 vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.

GLAS NARODA
 Izhaja vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.
 Za leto 1921 vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.

GLAS NARODA
 Izhaja vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.
 Za leto 1921 vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.

GLAS NARODA
 Izhaja vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.
 Za leto 1921 vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.

GLAS NARODA
 Izhaja vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.
 Za leto 1921 vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.

GLAS NARODA
 Izhaja vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.
 Za leto 1921 vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.

GLAS NARODA
 Izhaja vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.
 Za leto 1921 vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.

GLAS NARODA
 Izhaja vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.
 Za leto 1921 vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.

GLAS NARODA
 Izhaja vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.
 Za leto 1921 vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.

GLAS NARODA
 Izhaja vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.
 Za leto 1921 vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.

GLAS NARODA
 Izhaja vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.
 Za leto 1921 vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.

GLAS NARODA
 Izhaja vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.
 Za leto 1921 vsaki dan izvenredno modri in raznovrstni.

je njega potreba že davno izginila. Če bo šlo to tako naprej, bomo zelo ovrnani in koncem konca bomo izgubili sadove zmage vsled svoje po-vojne politike.

Kdo je torej v resnici triumfiraj nad kajzerjem. — oni, ki so si obljubljali, da ga bodo obesili, ali Nemčija, ki mogoče pretaka sentimentalne solze, ki pa je že vstala kot republika, trdna s svojim — sklepu, trezna, inteligentna, neumorno delavna in na poti k prosperiteti potom miru?

Iz Slovenije.**Pomanjkanje mesa v Mariboru.**

Zadnji čas se opaža vedno bolj splošno pomanjkanje mesa na mariborskih stojnicah. Slika ljudi, ki čakajo na kosček mesa, spominja na bridke vojne čase. Vzroki so razumljivi. Avstrija je zadnji čas pokupila za vsako ceno nena- vadno velike množine naše živine. Tudi naši mesarji so se začeli rav- nati po verižnem zgledu ter pro- dajajo meso raje na debelo v Avstrijo, kakor pa da bi ga sekali doma na stojnicah. Samo pri- enem volu, če ga pobije v mestni klavnici, zasluži mesar 3000 K.

Spori med mariborskimi zdrav- niki.

Vsled težbe mestnega zdravnika dr. Leonharda proti primariju dr. Čermeču pridejo zopet pred sodi- šče dogodki, ki so se vršili v Mari- boru krvavega 27. januarja 1919, ko so Nemci naskočili magistrat. Dr. Čermeč je očital dr. Leonhar- du, da je pri onih dogodkih tudi on vdeležen. Iz drugih razlogov je vložil proti dr. Čermeču tožbo tudi dr. Matko, privatni docent v Pragi na Češkem.

Bela krajina.

"Kmetijski list" piše: "Gospodarski položaj Bele kraji- ne je danes tak, da ga je treba bi- stveno izpremeniti, ker ji preti si- eer katastrofa."

Kakšna je danes Bela krajina? Z malimi izjemami takšna, kakr- šna je bila pred 200 leti, ne ozi- raje se na metliške kraje, ki so se začeli od otvoritve belokranjske železnice razveseljevo razvijati. O cestah ni govora. Ceste so v tako slabem stanju, da jasno pri- čajo o prejšnjem delu in dr- žavnem zanimanju, to se pravi ne- zanimanju za te kraje. Edina ceste, ki je še kaj vredna, je ona iz Črnomlja na Vinico, ki pa bi do- bila svoj pravi pomen šele tedaj, če bi se ustanovil avtomobilni promet. Če pomislimo namreč, da dobiva Vinica samo trikrat na te- den pošto, je dosti malo. Za vso Belo krajino imamo pošte samo na Suhorju, v Metliki, Semiču, Gradcu, Črnomlju, na Vinici in v Starem trgu. Vsi ostali kraji pa so izročeni na milost in nemilost raznih potnih slov, ki prihajajo v posumneze vasi, kadar se jim zljubi. Zakaj bi ne dobili Adlešiči svojega poštnega urada, kakor so ga imeli že pred 35 leti? Zakaj se ne bi ustanovilo več poštnih na- birališč?

Bela krajina se ponaša z ogrom- nimu zakladi lesa, ki pa so postali žrtev raznih spekulantov na veliko narodovo škodo. Vse to se na primer na Krupi vnezgledili Francozi, ki podirajo za svojo dobro valuto za smešno niz- ke cene velikanske množine hrast- ov, iz katerih delajo doge. Veliko Bukovje je last neke hr- vatske delniške družbe, ki dela na škodo naroda milijonske dobičke. Vojni erar avstrijske države je zgradil od Črnomlja v šumo pol- sko železnico pod pogojem, da do- bival iz šume kurivo po 6 kron kubni meter. Ob prevratu je blo posekanega lesa okoli 40.000 ku- bičnih metrov in ta les je prodala naša "narodna" vlada židovski družbi nazaj z železnico vred. Da- nes pa sklepa skoro ista vlada kupčijo z omenjeno družbo in pla- čuje za 1 kubni meter lesa 185 kron, dasi ga je imela veliko mno- žino po 6 kron na razpolago. Ali je to gospodarstvo?

Danes poje sekira neusmiljeno smrtno pesem stoletnim bukvam in kmalu bo ležalo vse na tleh. Nikdo pa ne skrbi za to, da bi se svet, na katerem se je črevje po- sekalo, očistil in pogozdil. Poleg tega pa se skrivajo med delav- stvom različni temni prevratni elementi, ki hujskajo že tako do- volj zbegani belokranjski svet. Nikdo ne vodi evidence nad temi ljudmi, zlasti, ker je orožniška po- staja v Dragatužu predaleč. Po- javljajo se pa v okolici Bukovja velike in številne tatvine, katerih prej ni bilo. Zahtevamo, da se ustanovi na Bojaneh orožniška postaja in da se namestijo tam ljudje, ki niso bili Kónigovi hla- pi in ki niso menjali ob prevratu

samo svoje uniforme! V kmetijskem oziru je še vi- no-građništvo na najboljši stopnji. Za to se imamo zahvaliti v prvi vrsti Boguslavu Skalickemu, ki ga la- hko imenujemo očeta modernega vinogradarstva.

Travniki in pašniki so skrajno zanemarjeni. Ne vemo, čemu smo imeli na Kranjskem travniške mojstre? Nemara za to, da so re- kvirirali med vojno našo revno živino in bogateli na račun kme- tiških žuljev! Danes pač lahko za- hteevamo od poverjenjstva za kme- tištvo, da posveča malo skrbni na- šim travnikom ter da skrbi tudi za ovčerejo. Obenem prosimo tu- di našega rojaka, gospoda mini- stra Puelja, da pošlje vse kmetij- ske veščake v Belo krajino, kjer naj si na lieu mesta ogledajo vso mizerijo in gospodarsko zaosta- lost, kajti le potem bo mogoče res- kaj ukreniti in pomagati ljudstvu. Računati je tudi z dejstvom, da brani ravno Bela krajina pot pre- vratnemu Radičevemu rovarjenju v notranjost Slovenije. Ali ni čud- no, da je dobila komunistična stranka v Beli krajini skoraj 500. socialni demokratje pa 1025 gla- sov? Torej kmetije so glasovali se- bi v škodo edino zato, da doku- mentirajo svojo nezadovoljstvo napram novi državi, ki jim naj bo prava, dobra mati?

Dalje moramo računati tudi z dejstvom, da so tlačile belokranj- ske kmetje razne graščine z nem- škimi baroni in pa nemški viteški red, ki ima še danes obsirna pose- stva. Kmetom iztrgana zemlja naj se vrne kmetom! Zemljo naj uživa tisti, ki jo obdeluje, ne pa ti- sti, ki si jo je pridobil na podlagi starih krivičnih podedovanj — "pravice".

Predvsem pa je gledati na to, da se vpelje domača obrt. Tkal- stvo je v jugovzhodnem delu še ohranjeno in treba ga je le po- vihati. Drugod pa naj se uvede kaka lesna obrt ali kaj sličnega. Av- strija je dajala Kočevarjem vse predprijave in jih postavila ravn- o z domačo obrtjo na dobre no- ge. Zato je tem večja dolžnost Ju- goslovije, da podpira osirotele Be- lokranjce, ker sicer nam bo osta- la tudi v naprej naša obljubljena dežela — Amerika.

Za pravičen sistem obdačevanja. Na shodu hmeljarjev in drugih davkoplačevalcev Savinjske dol- ine, ki je bil v Žaleu in katerega se je vdeležilo nad 400 ljudi, so bile sklenjene nastopne resolucije, ki naj jih uvažujejo merodajni činitelji, ker drugače postanejo grobokopi države. Resolucije se glasje: Zbrani hmeljarji in drugi davkoplačevalci ugotavljajo, da sta sedanji sistem in sedanja mera obdačevanja osebnih dohodkov in vojnih dobičkov nezdružljiva, nje- na izvršitev kruta, v brezštevil- nih primerih pa kar naravnost krivična; konstatirajo, da posto- pajo v tem oziru davčna oblastva samolastno, ne da bi vpoštevala dejanske razmere; konstatirajo, da ta sistem ne zadeva v enakem razmerju novopridobljena premo- ženja, ampak obremenjuje in uni- čuje predvsem posest; zahtevajo odpravo sistema, po katerem re- šujejo prizive ista oblastva, kate- ra so izdala krivične predpise; za- htevaajo znižanje davčnih obvez- nosti na ono mero, ki je v drugih delih Jugoslavije veljavna, in od- računjenje osebnih dohodkov pri odmeri vojnega davka; zahtevajo jamstvo proti zlorabi zakona s strani davčnih oblastev, zlasti ta- kojšnje vpostavitve davčnih komi- sij I. in II. instance, katere naj bodo sestavljene tako, da bo nad- polovica članov voljenih iz srede davčnih obvezancev; zahtevajo, da se odpravijo opominjevalni stroški, ki so naravnost kurio- zum; da se dajo vsi prizivi, ki so bili rešeni po ukinkunju komisij, zopet v pretres in rešitev novo- vpostavljenim komisijam, da se vsi dokazi, priloženi prizivom, vpoštevaajo, če so bili predlagani v I. ali II. instanci; da se kontu- mačne določbe zakonov kar naj- milejše interpretirajo ter da se, dokler ne bodo odmerjale davka zopet cenilne komisije same, na

Peter Zgaga**Zgodovinski dogodek.**

Zgodovinski dogodek. Bliza se s hitrimi koraki. Oči vsega sveta so obrnjene na zapadno hemisfe- ro, kajti tukaj se bo namreč odlo- čilo, če je bodočnost v starem ali v novem svetu.

Kaj ne, dragi rojak, ti misliš, da gre za sprejem mirovne resolu- cije? Kaj še! No, sicer bi tudi to pomenilo svetovni dogodljaj, to- da gre za nekaj večjega.

Naj se zgodi: konec tega ted- na to ali ono, vse bo ostalo v oza- dju. Vse bo zasenčil dogodek: borba za svetovno prvenstvo v pretepu.

Vi mogoče mislite, da pretep med irsko-indijskim Amerikan- cem Dempseyem in Francozom Carpentierjem ni svetovni dogo- dek? Napačno stališče zavzimate. To je svetovni dogodek.

Stoteri in tisočeri potujejo pre- ko morja, da bodo pri tem prete- pu navzoči. Na tisoče dolarjev bo- do zastavili ljudje, in marsikdo bo dal svoj zadnji dolar, da bo videl ta svet pretr-snujoči dogodek.

Stotisočeri bodo v soboto poz- zdravljali zmagačea, ko bodo por- terji vlekli premagane v ozadje.

Neprestano se pojavlja v člove- ka žival, in te živali ni mogoče zatreti.

Ta žival hoče videti kri, kot da bi se ne bilo dovolj prelile te dra- gocene tekočine tekom zadnjih let.

V soboto bo šlo na milijone za- stavljenih dolarjev iz roke v ro- ko, — milijoni, ki bi se jih dal uporabiti za kak boljši cilj in na- men.

Nekateri človekoljubni ljudje so hoteli ta pretep preprečiti.

Toda glavni kolodvaz, Tex Richard, ki je pretep aranziral, ima dobrega partnerja: davčni urad Združenih držav.

Ta urad bo namreč dobil milijon dolarjev.

Newyorčani se ponašajo s svo- jimi nebotičniki, Egipčani s svo- jimi piramidami, Brie s svojo re- bulo, Bovean s kozjim sirom, Go- renjeem s Triglavom in Bleškim je- zerom, Strie Sam z dolarji, Vitto- rio Emanuele s svojo mizerijo, župljani v Forest City, Pa., s cer- kvenimi vratni, katere je napra- vil cerkveni odborik za \$600.

Nekateri odborniki katoliške Jednote kažejo v Forest City svo- je versko prepričanje z dolarji. Skaza v Čikagi tega ne kaže, dasiravno mu nese versko prepri- čanje denar.

V Californiji so aretirali moža, ki je bil štiriindvajsetkrat ože- njen. Zapri so ga in v ječi se bo revež oprostil.

— Pet let je, — je rekel sod- nik. — Obtožene, ali imate še kaj pristaviti?

— Ne, hvala lepa, — je rekel obtožene — pet let mi popolnoma zadostuje.

vsako pritožbo uvedejo nove po- izvedbe; krivične obdačitve naj se kljub kontumaciu popravijo; da- vek se mora pravično odmeriti tudi takrat, kadar je bil davko- plačevalec kontumaciran; cenilne komisije naj po svoji vpostavitvi priredijo tudi dohodnino za l. 1920, ker vsled počasnosti davčne ad- ministracije še vedno ne vemo, koliko davka bomo morali plačati za leto 1919; davek naj nalaga komisija in ne ena sama oseba; nadalje protestirajo proti name- ravani odredbi finančnega mini- stra, da se odpišejo do leta 1920 zaostali davki; ker stoji Slovenija pod najstrožjim davčnim izterje- vanjem in davčnim vijakom, zato bi bila v najmanjši meri deležna navedenih olajšav, katerih skoro vse bi prišle v prid le gospodar- sko mnogo močnejšim pokraji- nam, kakor Baški, Banatu, Bano- vini: popust upravičenih zapad- lih davkov bi pomenil premijo za nikrnim davkoplačevalcem in iz-

gubo osem milijard kron, ki bi jih morala utrpeti državna blagajna; končno zahtevajo, naj se pri za- mudnih davčnih plačilih odpravi- jo odurne pristojbine, ker pod- kopavajo ugled države.

Žile na obeh rokah si je prerezala dne 4. maja v vlaku med Rake- com in Logatecem 53letna Ana Gratiš, ki se je vračala iz Ameri- ke. Zdravi se v bolnišnici.

Zvišanje cen mesu v Celju. Od 31. maja naprej prodajajo meso v Celju po sledečih cenah: Roveje slabše vrste 36 do 38 K, telečje 28 do 40 K in svinjsko 40 kron 1 kilogram.

Prodaja z vodo pomešanega mleka.

Ljubljanski nadstržnik Ladič je aretiral Marijo Seliskar, ker je prodajala mleko, v katerem je bilo dve tretjini vode.

Pohod ogrskih ciganov.

V nedeljo 6. marca letos je pri- šla tolpa ciganov v Ljubljano in se nastanila v Orehovi gostilni v Kolodvorski ulici. Zatrjevali so, da so prišli vsi iz Pečuha in Ljub- ljano z namenom, da si nabavijo pomešanec in limone, ki bi jih prodajali v Pečuhu in da so pri- nesli v ta namen skupaj 2000 K. Toda obiskali so Ljubljano popol- noma z drugim namenom. Drugo jutro so zaklenili najeto sobo, vzeli ključ s seboj in hedli po me- stu iz trgovine v trgovino. Pov- sod, kjer so bili, dali so si veliko blaga razložiti, barantali so in se prav vsiljivo eigansko obnašali, toda kupili niso nikjer ničesar. Tako so se obnašali v trgovinah Ane Janežič, Josipa Stoparja in Josipa Medveda. V trgovinah so sicer na cigane zelo pazili, toda pri tatvinah jih niso zasačili. Ko- nečno je policija sumljive eigane aretirala in preiskala njihovo so- bo. V postelji pod žimnico so na- šli blaga v vrednosti 5475 kron 75 vin, katero so cigani ukradli Jo- sipu Stoparju in Josipu Medvedu.

Preporočilo so se morali za to za- govarjati: Marija Petrovič iz Bo- šta pri Pečuhu, Julka Petrovič iz Egersega pri Pečuhu, Julki Ko- lompar iz Očarja pri Pečuhu in Jurij Kolompar iz Očarja pri Pe- čuhu. Ciganu Francu Kolomparju se je posrečilo pobegniti. Porot- nikom so bila stavljen 4 vpraša- nja glede krivde obtožencev, ki so jih soglasno potrdili s pristav- kom, da vrednost ukradenih pred- metov ne presega 4000 kron. Na podlagi tega izreka so bili Marija Petrovič, Julka Petrovič, Julki Kolompar in Jurij Kolompar ob- sojeni vsak na 10 mesecev težke ječe, v katero se jim vračuna pre- iskovalni zapor od 7. marca.

Tatvina v Škofji Loki. France Stiglic je ukradel v no- vembbru 1920 Maksu Deisingerju ožigah v vrednosti 4800 K. An- tonu Komarju pa 4 vrece pše- nice v vrednosti 2600 K. Obsojen je bil na 1 leto težke ječe.

Nepoštena šivilja. Ljubljanska policija je izročila sodišču šiviljo Stefanijo Setnikar, ker je več strankam poneverila obleke, ki so ji jo dale popraviti.

ADVERTISEMENTS.

VABILO NA PICNIC, katerega priredi Slovensko Samo- stojno Bolniško Podporno Dru- šтво za Greater New York in oko- lico, ink. v proslavo svoje deset- letnice

v nedeljo, dne 21. avgusta 1921. v rojakom dobro znanem Henry Walter's Emerald Parku na Myrtle Ave., vogal Martin Ave., v Glendale, L. I.

Veselični odbor bo skrbel, da bodo cenjeni gostje imeli dovolj vsakovrstne domače zabave, na razpolago jim bo plesna dvorana, kjer bo igrala naša "Slovenska godba" poskočnice, ki bodo oži- vele ne samo živce mladih, ampak tudi starejših, ki so te vrste zaba- ve že odstopili svojim nasledni- kom. Na kegljišču bodo štirje do- bitki v gotovini \$10.00, \$5.00, \$3.00 in \$2.00. Izrehalo se bo zlato uro, posamezen tiket stane le deset centov. Odbor tudi ne bo pozabil preskrbeti dobra okrepčila za gr- lo in želodec. Zato rojaki in roja- kinje ne pozabite se udeležiti te pri- like in se z nami vred pozabava- ti.

Na veselo svidenje dne 21. av- gustu v Emerald Parku.

Veselični odbor.

ADVERTISEMENTS.**Išče se operatorje**

na Tom-O'-Shanter in Polla Boys klubkih.

A. D. KATCHER, 1115 Broadway cor. 25th Street New York

NAZNANILO in PRIPOROČILO.

Naš stalni zastopnik Mr. JAN. KO PLEŠKO pobira naročnino za Glas Naroda na 6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio, in daje vsa druga pojasnila glede potovanja v stari kraj ali dobiti svojce od tam, glede denarnih pošiljatev in sploh v vseh drugih zadevah. Ima v zalogi tudi knjigo Peter Zgaga. Rojakom ga tople priporočamo. Upravništvo Glasa Naroda.

VABILO

na veliko plesno in zabavno vese- lico, katero priredi društvo sv. Alojzija šte. 36 JSKJ. v Cone- maugh, Pa., na dan devetnajste obletnice, to je 4. julija 1921. Ker je to prvo društvo v tej okolici in je v času svojega 19letnega ob- stanika veliko pripomoglo do na- šega napredka v tej okolici, upa- mo, da nas blagovolijo posetiti na omenjeni veselici vsi rojaki in ro- jakinje iz te okolice. Za izvrstno postrežbo v vseh ozirih bo jako dobro preskrbljeno. Začetek vese- lica ob 2. uri popoldne. Vstopnina za moške 50¢, dame proste. K o- bilni vdeležbi vabi odbor.

P. S. — Člani društva so pro- šeni, da se vdeležijo te veselice vsi brez izjeme. Kdor se ne vdeležijo, bo plačal svoto \$1.00 v društveno blagajno, najsiho bližnji ali pa od- daljeni. Tako je bilo sklenjeno na zadnji seji dne 19. junija 1921. John Brezovec, tajnik.

OSEBE,

katerim je znano, kje se nahaja ANTON SELISKAR, so naproše- ne, da javijo njegov naslov na: Poznanec, c/o Glas Naroda, 82 Cortlandt St., New York, N. Y. (30-6-1-7)

NAZNANILO IN VABILO.

Thomas, W. Va. Cenjenim rojakom v Thomas, W. Va., in okolici se naznanja in vabi na dan 4. julija na zabavo in ples društva Narodni Dom v Thomasu v lastni dvorani (prej Mike Bulić). Začetek ob 9. uri zjutraj. Ples ob 1. uri popoldne. Za obilno vdeležbo se priporoča Odbor.

IZNAJDI TELJI.

Pišite za knjižico glede iznajd in patentov. Poslal je bomo raston. Za točno, strokovnjak in za ne- nesporno uravnavanje vašega patenta pišite na nas, patente odvokale ki imajo veliko let izkušenj. Nole- don vam ne more boljši urediti. V vsem lastnem interesu je, da nam pišite za izjavo o iznajdi. A. M. WILSON, Inc. Registered Patent Attorneys 320 Victor Bldg., Washington, D. C.

ZAČIMBE, ŽELIŠČA IN NA- RAZNOVRSTNEJŠA

<

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

VSTANOVLJENA LETA 1898.

GLAVNI URAD ELY MINN.

INKORPORIRANA LETA 1900.

Glavni urednik:

Predušnik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 104, Pearl Avenue, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROCK, Ely, Minn.
Blagajnik za prijem: JOHN MOVERN, 924 E. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni urednik:

Dr. JOE V. GRAHNE, 848 E. Ohio St., N. E., Pittsburgh, Pa.

Nadredni urednik:

MAX KERZISNIK, Box 872, Rock Springs, Wyo.
MOHOB MLADIC, 2808 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4522 Washington St., Denver, Colo.

Ferični urednik:

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICE, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zastupnički odbor:

VALENTIN PIRCO, 519 Meadow Ave., Rockdale, Ill.
PAULINE ERMENO, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSEF STERLE, 404 E. Main Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CILARCO, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotinsko uredništvo glasila: "GLAS NARODA".

Vse stvari, tiskanje se vršijo na račun tiskalnice. Vse prijave naj se pošiljajo na predstavnika poročnega odbora. Prosim, da se pri prijavi na predstavnika poročnega odbora, priloži tudi imena članov in članice, ki jih predstavlja. Novo društvo se lahko ustanovi s 3 člani ali članicami.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem na območju pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda na predstavnika poročnega odbora. Prosim, da se pri prijavi na predstavnika poročnega odbora, priloži tudi imena članov in članice, ki jih predstavlja. Novo društvo se lahko ustanovi s 3 člani ali članicami.

Iz urada glavnega tajnika J. S. K. J.

II. izkaz darov v pomoč vladni ponesrečenih v Pueblo, Colo.

Prenos I. izkaza	\$102.00
Društvo Sv. Jožefa, št. 12 JSKJ.	10.00
Nabrano na seji društva št. 13, JSKJ.	6.15
Društvo sv. Alojzija, št. 18, JSKJ.	10.00
Nabrano na banketu društva sv. Alojzija, št. 19, JSKJ., ob priliki 20-letnice	31.00
Društvo sv. Alojzija, št. 31, JSKJ.	15.00
Društvo sv. Petra in Pavla, št. 35, JSKJ.	5.00
Društvo sv. Alojzija, št. 36, JSKJ.	25.00
Društvo sv. Janeza Krstnika, št. 37, JSKJ.	10.00
Društvo sv. Jožefa, št. 41, JSKJ.	5.00
Društvo sv. Alojzija, št. 43, JSKJ.	10.00
Društvo Vitezi Sv. Jurija, št. 49, JSKJ.	25.00
Društvo Sv. Petra in Pavla, št. 50, JSKJ.	10.00
Član istega društva, Jos. Škrabec, daroval	50
Nabrano na seji društva sv. Jožefa, št. 53 JSKJ.	11.10
Društvo sv. Štefana, št. 58 JSKJ.	15.00
Društvo sv. Reš. Telesa, št. 77, JSKJ.	10.00
Društvo sv. Jernej, št. 81, JSKJ.	35.00
Član istega društva, Anton Kolenc, daroval	1.00
Nabrano na seji društva sv. Jožefa, št. 89, JSKJ.	6.18
Društvo Marije Vnebovzete, št. 103, JSKJ.	20.00
Nabrano na seji društva Sv. Pavla, št. 116, JSKJ.	3.03
Član istega društva, Alex Škerlj, daroval	1.00

Skupno dosedaj poslano na glavni urad JSKJ.\$366.96
Joseph Pishler, gl. tajnik.

Imena in naslovi krajevnih organizatorjev J. S. K. J.

Prva številka znači številko društva, potem je ime in naslov.

1. Joseph A. Mertel, Box 278, Ely, Minn.
2. Frank Erhell, Jr., Box 271, Ely, Minn.
3. John Pelko, 1216 — 7th St., La Salle, Ill.
4. John Demshar, Box 237, Burdine, Pa.
5. John Dragovan, Box 663, Soudan, Minn.
6. Matt Ostanek, 1637 E. 29th St. Lorain, O.
7. John D. Zmich, 4098 E. Cone St. Calumet, Mich.
8. Michael Mravencec, 1454 So. 17th St. Omaha, Neb.
9. Vincenc Arh, 1 Rickenbach St. N. S. Pittsburgh, Pa.
10. Frank Zabkar, Box 104, Hostetter, Pa.
11. Michael Nemanich, Box 157, Crockett, Cal.
12. Philip Sterle, 738 Moffat Ave., Pueblo, Colo.
13. Louis Taucher, Box 835, Rock Springs, Wyo.
14. John Kumse, 1735 E. 33rd St. Lorain, O.
15. Louis Vesel, Box 592, Gilbert, Minn.
16. Joseph Shraj, 4732 Sherman St. Denver, Colo.
17. Anthony Motz, 9641 Ave. M. So. Chicago, Ill.
18. Louis Govže, 613 Adams Ave. Eveleth, Minn.
19. Joseph Pogačar, 5307 Berlin Alley, Pittsburgh, Pa.
20. Z. A. Arko, Box 172, Diamondville, Wyo.
21. John Jamšek, Box 126, Sublet, Wyo.
22. Louis Tolar, Box 242, Imperial, Pa.
23. Frank Pucelj, 223 W. Poplar St. Chisholm, Minn.
24. Martin Hudale, 1615 Ridge Ave., N., Braddock, Pa.
25. G. J. Porenta, Box 176, Black Diamond, Wash.
26. Frank Schiffrar, Box 122, Unity, Pa.
27. Andrew Malovrh, Box 151, Lloydell, Pa.
28. John Brezovec, Box 126, Conemaugh, Pa.
29. Frank Zorich, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.
30. Ivan Culig, 1217 Abriendo Ave., Pueblo, Colo.
31. Anton Cop, Box 440, Roslyn, Wash.
32. Anton Kosoglav, Box 144, Claridge, Pa.
33. Anton Brelich, 477 E. Martin St. East Palestine, O.
34. Pribož Knafelc, 1102 Bohmen Ave., Pueblo, Colo.
35. Frank Pereich, Box 327, East Helena, Mont.
36. Anton Kolish, 218 Liberty Ave., Barborton, O.
37. Louis Kamlane, 732 N. Varman Ave., Indianapolis, Ind.
38. Frank Lovshin, Box 379, Aspen, Colo.
39. Frank Kovich, 214 North 5th St. Kansas City, Kans.
40. Jakob Slabieh, 242 Hopkins St., Brooklyn, N. Y.
41. Joseph Kastelic, R. F. D. 7, Box 26, Murray, Utah.
42. Louis Kozlevar, Box 969, West Mineral, Kans.
43. Frank Dobnik, 29 Danube St. Little Falls, N. Y.

54. Joseph Smolz, 114 West Sellers St. Hibbing, Minn.
55. Martin Prah, Box 87, Lemont Furnace, Pa.
56. Joe Martinsek, Box 125, Export, Pa.
57. Ludvig Champa, Washoe, Mont.
58. Martin Govednik, Box 307, Chisholm, Minn.
59. John Pezdire, 343 N. River St. Reading, Pa.
60. Peter Klobochur, Box 32, Baltie, Mich.
61. John Kren, 605 Chicago St. Joliet, Ill.
62. Andrew Matko, Box 1203, Moneasan, Pa.
63. Frank Erpiš, Box 301, Thomas, W. Va.
64. John Zvezich, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
65. Frank Rupert, 690 E. 159th St. Collinwood, O.
66. John Eržen, Taylor, Wash.
67. John Koprivšek, Box 214, Meadow Lands, Pa.
68. John Koblar, Box 225, Oregon City, Ore.
69. Louis Fink, R. F. D. 7, Box 41, Greensburg, Pa.
70. Jacob Evans, 611 W. 2nd St. Salida, Colo.
71. Martin Jurkas, 545 Aurora Ave., Aurora, Ill.
72. Matt Karcich, 1011 Lincoln Ave., Trinidad, Colo.
73. John Petrich, Box 238, Aurora, Minn.
74. Dominik Sadar, Box 252, Midvale, Utah.
75. Michael Graborjan, 2834 Lyon St. St. Louis, Mo.
76. George Zobe, Box 14, Klein, Mont.
77. Karl Strmisha, 114 Miller St. Gowanda, N. Y.
78. Valentine Orehek, 183 Mauger St., Brooklyn, N. Y.
79. John Shetina, 800 Moen Ave., Rockdale, Ill.
80. Anton Kobal, 1022 Jackson St. North Chicago, Ill.
81. Frank Podmilsk, Box 222, Moon Run, Pa.
82. John Kaleich, Box 61, Lowsville, W. Va.
83. Frank Wodenik, Box 45, Strong, Colo.
84. Anna Pierce, 685 E. 157th St. Cleveland, O.
85. Joseph Blish, 1944 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
86. John Malarič, 1600 E. 2nd St. Butte, Mont.
87. Leopold Jeran, Box 487, Davis, W. Va.
88. Frank Lovshin, 310½ W. 4th St. Duluth, Minn.
89. Anton Nagode, Box 2½ Avon Park, Girard, O.
90. Anton Lunder, Box 151, Keewatin, Minn.
91. Frank Bojtz, Box 112, McKinley, Minn.
92. Math Jamnik, 525 W. 2nd St. Leadville, Colo.
93. Anton Kochevar, Box 423, Hibbing, Minn.
94. John Grahek, Box 609, Ely, Minn.
95. Alexander Skerlj, Box 256, Export, Pa.
96. John Shank, Box 14, Sartell, Minn.
97. Stefan Jenglich, Box 238, Cokedale, Colo.
98. Gertrude Mlakar, 140 Rural St. Aurora, Ill.
99. Mary Koschak, Box 307, Ely, Minn.
100. Jernej Intihar, Box 12, Dodson, Md.
101. Frank Farenchak, Box 122, Homer City, Pa.
102. John Merhar, Box 294, Ironton, Minn.
103. Pauline Ermene, 539 — 3rd St. La Salle, Ill.
104. John Telban, Box 174, Iselin, Pa.
105. Joseph Glass, Box 48, New Derry, Pa.
106. Frank S. Germ, 82 N. 11th St. Kenmore, O.
107. Anton Chernich, 9721 McCuen St., New Duluth, Minn.
108. Frances Koschak, Box 920, Ely, Minnesota.
109. Ignac Benkše, Box 412, DePue, Ill.
110. John Ponikvar, 3309 — 4th Ave., N. Great Falls, Mont.
111. Leo Karnienik, Box 175, Euclid, Ohio.
112. Frances Luzar, General Delivery, Gilbert, Minn.

Naznanila.

Little Falls, N. Y.

Članstvo društva sv. Jožefa št. 53 JSKJ. v Little Falls je na polletni seji dne 12. junija razmotrivalo o iniciativnem predlogu društva sv. Roka št. 94 JSKJ. ter sklenilo soglasno, da ga podpira. Joseph Homovec, predsednik. Ivan Purnat, tajnik. Louis Marosek, blagajnik.

Chisholm, Minn.

Opozorim vse članke društva sv. Jožefa št. 30 JSKJ. v Chisholmu, da se polnoštevilno vdeležijo prihodnje seje dne 17. julija, ker na tej seji se bo prebral šestmesečni račun, da ne bo potem kdo oporekal, kje imamo denar in koliko ga imamo. Vsak naj pride na sejo, pa bo vse natanko izvedel o

dohodkih in stroških.

Na tej seji se bo tudi pobiralo za prizadete v Pueblo, Colo. Ker na zadnji seji ni bilo zadostno število članov, nismo mogli nič napraviti. Zatorej ste vabljeni vsi, da ukratemo, kako bi bilo boljše, ali bi dali iz društvene blagajne, ali pa pobirali od posameznih članov. Pri tem tudi opozorim naše članke, da se malo bolj vdeležujejo društvenih sej kakor so se do sedaj, ker mi bi radi poslali asessment ob pravem času, tako moramo pa prav do zadnjega dneva čakati. Vsak član naj si zapomni, da assessment mora biti plačan do 25. v mesecu.

Frank Pucelj, tajnik.
(2x 30-6 & 7-7)

Razne vesti.

Radičevi mandati.

Zagrebačka "Narodna Politika" poroča iz Beograda: Pred kratkim je imel imunitetni odtok sejo pod predsedstvom Čede Kostića. Na njej se je razpravljalo o izročitvi nekaterih poslancev sodišču. Razpravljalo se je nadalje tudi o Radičevih mandatih, a so radikali odklonili razpravo o tem vprašanju, ker sodišče ni zahtevalo izročitve niti enega teh poslancev.

Minister Pribečević in radikali.

Belgrajska "Epoha" poroča, da so vesti, po katerih bi bili radikali nasprotni kandidaturi Svetozara Pribečevića v toliko resnične, da so se proti Pribečeviću izjavili radikalni poslanci iz Vojvodine kot stari politični nasprotniki nekdanje srbske samostalne stranke. Za Pribečevića pa so bili srbijanski radikali, katerim je oseba — Pribečevića porok, da bo upravljal za današnje razmere najvaž-

nejši portfelj tako, kot zahtevajo državni interesi. Za Pribečevića se je zavzel odločno tudi Pašić sam, ki je konstatiral, da je opozicija radikalec zagrešana, ker temelji na nasprotstvih, ki so bila pred vojno, a so se razmere sedaj toliko izpremenile, da radikalna stranaka ne more in ne sme imeti pravnobnih pomislekov proti Pribečeviću.

Beneš o položaju v Srednji Evropi.

Čehoslovaški zunanji minister dr. Beneš, ki potuje v London, je izjavil sotrudniku "Petit Parisien" o splošnem položaju v Srednji Evropi: Neobhoden pogoj je francosko-angleški sporazum, ko tvori podlago za politiko, ki se ima voditi z ozirom na položaj nastal v Srednji Evropi v skladu s sklenitvami mirovnih pogodb. Ta sporazum bi se opiral na oba demokraciji in bi pomagal pri-

Jugoslovansko dobrovoljstvo.

Vitomir F. Jelenc.

Prišel je velik praznik dobrovoljske misli. Romunija je stopila v akcijo in odprla jugoslovanskim dobrovoljcem pot do zmage.

Dne 20. avgusta 1916 se je vkrcala prva dobrovoljska divizija na transportne ladje na Donavi in odplula za Črno Vodo.

8. september 1916! S krvavimi in obenem zlatimi črkami je zapisan ta dan v zgodovini jugoslovanskega dobrovoljstva, ta dan je praznik dobrovoljstva praznik našega osvobodjenja in ujedinjenja.

Na belih poljanah Dobruže, blizu motne Donave okoli mesta Dobriča, spopadla se je jugoslovanska dobrovoljska vojska z združenimi Nemci in Bolgari. Krvava je bila borba, ki se je razvila na poljanah Dobruže, a udar jugoslovanske vojske je bil močan in silen, da ga sovražniki niso mogli vzdržati, umaknili so se nazaj in prekinili svoje prodiranje. Kakor klini so se zagostili dobrovoljci v sovražno vojsko, tako da so krila — 9 rumunska in 61 ruska divizija — ostala precej zadaj. Napad Bolgarov-Nemcev na rumunsko krilo je bil usoden. Romuni so pobegnili in se umaknili celih šestdeset kilometrov nazaj, tako da so pustili odprti lev bok jugoslovanske vojske.

Obkoljena od vseh strani si je morala jugoslovanska divizija korak za korakom priboriti pot nazaj. Bitke pri Kokardži in Teke deresi so slavni dnevi dobrovoljske misli. Do skrajnih meja svoje moči in svoje odpornosti se je borila jugoslovanska vojska, brez zveze z rusko in rumunsko vojsko si je morala ščititi boke, varovati odstopanje in si priboriti pot nazaj. Zmanjkalo je municije, topništvo ni moglo radi bližine dejstvovati, s hladnim orožjem, bajonetskimi napadi in v borbi bolj proti moči se je borila dobrovoljska vojska. Sama je bila na bojem polju, obkoljena od vseh strani, štirikratna premoč jo je vedno bolj oklepala. Toda z besnim udarcem si je priborila prehod. Šele Mackensenova ofenziva je primorala nazadnje divizijo na odstop do rusko-romunske meje.

O bojih jugoslovanskega dobrovoljstva v Dobruži najjasnejše govori žalostna statistika. Ko je šla prva divizija na bojno polje, je štela 20.000 moč, ko se je povrnila v Odeso, bilo je le še 2400 borecev. Po bojnih poljih so ostali boreci za svobodo zaslužene domovine, — cela južna Rusija je bila polna ranjenec.

Ostanki divizije so odšli v Odeso, kjer se je divizija nekoliko dopolnila, a tam se je po poprej formirala II. divizija, ki je potem tvorila skupaj s prvo dobrovoljski korpus Srbov, Hrvatov in Slovencev v Rusiji pod poveljstvom generala Živkoviča.

Že za časa bojev v Dobruži se je pojavila ona nesrečna misel o prisilni mobilizaciji jugoslovanskih vojni ujetnikov po ruskih ujetniških taboriščih, ki je dala povod in bila neposreden vzrok takozvanega študentskega pokreta. To vprašanje, ki je oslabilo dobrovoljske vrste se je pojavil ov onem trenutku, ko se je zanesla v vojsko politika. Krivde je bilo na eni in drugi strani; da niso dogodki na bojem polju sledili s tako naglico, moglo bi se mogoče tudi to vprašanje rešiti povoljno, a tako ni bilo časa, četudi je bilo dosti resne volje. Posledica tega pokreta je bil odhod velikega kontingenta dobrovoljcev iz korpusa. Desidenti so večinoma stopali potem v redno rusko vojsko, ali so pa tvorili samostojne jugoslovanske odrede. Iz teh vrst so se potem formirali oni jugoslovanski bataljoni in polki, ki jih pozneje srečujemo na Murmanskem obali in v raznih krajih Sibirije v borbi z boljševiki.

Desidentski pokret pa ima kljub svojim škodljivim posledicam veliko zaslug v dejstvu, da se je ideja jugoslovanskega popolnoma izkristalizirala. Izginili so vsi oni plemenski šovinistični predsodki, ki so se pojavljali v tej ali oni obliki. Zmagala je misel čistega jugoslovanskega, kot si jo je zamišljal v svojem prvem začetku dobrovoljstvo, ki je dobilo svojo prvo državno obliko v Kifski deklaraciji.

Tekom desidentskega pokreta in njega posledice se je tudi pokazalo, da je bila skrajno ponesrečena misel, zadrževati dobrovoljski korpus za boje v Rusiji, da ga niso odpremili takoj na balkansko bojišče. Zato se je začelo zdaj takoj misliti na transporte za solunsko fronto in že januarja 1917 je odšel preko Arhangelsk, Severnega morja, Anglije in Francije v Solun en bataljon prve divizije. Boljševiška revolucija je sprečila nadaljnje transporte dobrovoljskih odredov. Šele po dolgi posredovanji se je posrečilo v zadnjem momentu izdejskovati odhod v Solun drugi diviziji in prvi brigadi prve divizije. Te edinece so potvale preko Severnega morja, Anglije in Francije v Solun. Ko je pa hotela druga brigada na pet, so boljševiki prekinili promet, in brigada je morala nastopiti dolgo pot preko Sibirije na Vladivostok, čez Japonsko, Veliki ocean, Indijo, Rdeče morje na Suez in odtod dalje v Solun.

Iz ostankov dobrovoljskega korpusa se je formirala na solunski fronti jugoslovanska divizija, ki je zasedla važne položaje na Dobrem polju, Vetreniku in Kozjaku. V veliki ofenzivi in proboju septembra 1918 je jugoslovanska divizija zopet dokazala, da je vredna svojega imena in slave, ki je bila ovenčana z njo ves čas svojega dela.

To bi bil le v glavnih potezah obris zgodovine dobrovoljstva, ker skupno zgodovino izdelujejo posamezne pokrajinske dobrovoljske organizacije, ki so organizirane v Savezu jugoslovanskih dobrovoljcev, ki šteje okoli 100.000 članov.

Savez vodi sedaj vse dobrovoljski pokret, izvršil je najprej notranjo organizacijo pokrajinskih zvez, uredil glavna stanovanja vprašanja in pripravila sedaj zunanji organizacijski statut, ki bo vseboval vse delo dobrovoljstva v sedanjosti in bodočnosti.

njeni konsolidaciji. Pri krizi v venstva s tem, da imenujejo druge Gorji Šleziji se je pokazalo, kako močno na njegovem mestu, tako n. reobhodno potreben je skupen p. francoska akademija znanosti, ki je Lumierea imenovala za svojega člana za iste zasluge, ki grede po vsej pravici Greeneu. — Greene je bil po poklicu prvotno fotograf in je prišel pri svojih fotografirskih poizkusih na idejo, ki je pozneje osvojila svet.

Sodba moškega o ženah.

Hans Thomas piše neki gospej v St. Louisu: — Vse svoje upanje ro pozabljen in v gmotnih stiskah da se izboljša svetovno razmerje, William Greene, mož, ki si je za stavim sedaj bolj kot kdaj poprej človeštvo priboril vendar eno naj-n. — žene, ker so le-te bližje največjih zaslug s tem, da mu je dal ravnamu pojmovanju za vse tisto, nekaj, kar danes skoro neobhod. — kar je za človečanstvo tako nujno ne potrebuje v svojem vsakdan- in potrebno, kakor pa mnogokrat jem življenju. Geena moramo nam ošabni mož, ki nočejo popustiti reč smatrati kot pravega izumitel- od svojih teorij in principov in lja modernega kinematografa. — mislijo, da je verolomno popu- ševje da danes to malokdo ve, ce- čati od svojih principov. Mislim, to znanstveni krogi mu indirek- da bi se brutalnost med narodi o odrekajo pravico do tega pr- milila, če bi modre žene, ki jih

Nevarnost solnčne luči.

Neka ženska, ki je tekom preteklega tedna dva dni se neprestano izpostavljala vročim solnčnim žarkom, oblečena le v kopalno obleko, v kopalnišću v Atlantic City, se nahaja sedaj v bolnici, kjer jo zdravijo zdravniki na bolezn, — katero imenujejo "Dermatitis", k. pa je v jeziku navadnega naroda znana pod imenom "solnčne opekline".

Ta slučaj je eden onih, ki bi morali predstavljati svarilo za različne ljudi, ki imajo, če ne pretirano, a gotovo nevarno nenatančno idejo o solnčni luči in dobrota, katere daje proizvajajo.

Da je solnčna luč dobra stvar, o tem ne more biti najmanjšega dvoma, vendar pa ni v nobeni večji meri "božja" kot je solnca ali celo tema in kot številne druge dobre stvari je tudi solnčna luč pogosto zelo slaba, usodepolna — stvar.

Solnčna luč je seveda najbolj mogočni uničevalec bakterij in mikroorganizmov, kar jih poznamo. Navzočnost solnčne luči je vsled tega skrajno zaželjena v naših hišah in prav dobro storimo mi sami, če porabimo nekaj svojega časa z gibanjem v solnčni luči. Solnčna luč pa je uničevalec bakterij le radi tega, ker izvaja svoj uničevalni učinek na vse žive celice, ki so predolge časa izpostavljene direktni akciji solnčnih žarkov. Solnčna luč ni tudi prav nič natančna glede narave živih celic na katere deluje in upliva. To je ono, na kar je pozabila ženska v Atlantic City in na kar pozablja tudi drugi kopalci in izletniki ali, ki tega ne vedo ter so vsled tega pogosto grdo in včasih celo usodepolno "obzgnani", ko mislijo, da s tem koristijo svojemu zdravju.

Ljudje, ki se dolgo časa izpostavljajo solnčnim žarkom, postanejo ogoreli, kar imajo pomenja nič drugega kot stvarjenje varstvenega pigmenta ali naravnega barvila v vrhnjih celicah njih kože in v takem slučaju so precej varni, kot je na primer varen črnc in sicer iz istega vzroka.

Zelo pameten naravni instinkt pa je, ki drži večino nas na senčnati strani ceste ali pa v bolj — ranačih sobah tekom svetlejših ur poletnih dni. Oni, ki nočejo ali ne morejo tega storiti, morajo plačati kazni, ki obstojajo iz majhnih bolečin ali celo iz takozvanih pojavov solnčnice, ki se pogosto končajo s smrtjo dotičnega.

Previdnost in zmernost sta zaradi tega ved nona mestu v tem oziru.

vodi njih naravni dojem, imela upliva na vodstvo državnih poslov. Žena je s svojo družbo bolj vezana na narod, kakor pa možki. V ženi živi in deluje veliko sočustvo za vse, ki žive, sočustvo, katerega bi se možki tako rad rešili. Ženski element je po svoji naravi glavni pozvani nosilec ljubezni, ki bi morala spajati vse ljudi — ker ta ljubezen izvira iz prirojene materinske ljubezni. Žena je pozvana, da po svojem sočutju zdravi rane. In gotovo je, da bi žena, če bi se ji le dala prilika, da čuje, mo tudi njeno besedo na prvem mestu, storila vse, kar bi bilo v njeni moči, da bi pomagala ozdraviti tudi tiste rane, katere je človečanstvu zarezala svetovna vojna.

Kako se v Avstriji brigajo za šolstvo.

Lanski bičlet je nakazal za šolstvo 165 milijonov kron, a letos so dali prosvetnemu ministrstvu za isto stvar 403 milijone. — To navzile obupnem stanju, v katerem se nahajajo avstrijske finance. Zanimivo bi bilo napraviti statistiko tudi v Jugoslaviji.

Proti fašistovskemu terorju na Reki.

Podpredsednik Jug. kluba na Reki, dr. Barič, je stavil na min. predsednika interpelacijo, v kateri zahteva, da stori jug. vlada potrebne korake, da obvaruje jugoslovanski živelj pred fašistovskim terorjem.

Imenik uradnikov krajevnih društev J. S. K. J. v Združenih državah ameriških

Društvo sv. Cirila in Metoda, šte. 1, v Ely, Minn.

Predsednik: Joseph Sprajcer; tajnik: Joseph A. Mertel, Box 278; blagajnik: Wencel Kukec. Društveni zdravnik: Owen W. Parker. — Seja vsako drugo nedeljo popoldne ob dveh v Jos. Skakovci dvorani, Ely, Minn.

Društvo sv. Sreča Jezusa, šte. 2, v Ely, Minn.

Predsednik: Louis Champa, Box 961; tajnik: Joseph Kolenc, Box 737; blagajnik: Frank Merhar, Box 171. Društveni zdravnik: H. Sutherland. — Seja vsako drugo nedeljo v Jugoslav. Narodnem domu.

Društvo sv. Barbare, šte. 3, La Salle, Ill.

Predsednik: Joseph Bregach, 437 — 4th Street St.; tajnik: Joseph Spelich, R. F. D. 1; blagajnik: Matt Komp, R. F. D. 1. Društveni zdravnik: F. J. Maciejewski. Vsi v La Salle, Ill. — Seja vsako tretjo nedeljo ob eni uri popoldne v cerkveni dvorani Sv. Roka v La Salle, Ill.

Društvo sv. Barbare, šte. 4, v Federal, Penna.

Predsednik: Lawrence Klemencich, — Box 144; tajnik: John Demshar, Box 237; blagajnik: Valentine More, Box 51. Vsi v Burdine, Pa. Društveni zdravnik: M. H. Rittenhaus. — Seja vsako drugo nedeljo pop. ob 2 v dvorani Sv. Barbare v Burdine, Pa.

Društvo sv. Barbare, šte. 5, v Soudan, Minn.

Predsednik: John Oblak, Box 1192, Soudan, Minn.; tajnik: John Dragovan, Box 963, Soudan, Minn.; blagajnik: Anton Gornik, Box 1565, Tower Minn. Društveni zdravnik: Burns & Hynes. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu v cerkveni kapeli v Tower, Minn.

Društvo Marije Pomagaj, šte. 6, v Lorain, Ohio.

Predsednik: Frank Ivanich, 1729 E. 29th St.; tajnik: Matt Ostanek, 1637 E. 29th St.; blagajnik: John Sitarich, 1677 E. 34th St. Vsi v Lorain, Ohio. Društveni zdravnik: W. C. Hayes. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu v Alojz Virantovi dvorani.

Društvo sv. Cirila in Metoda, šte. 9, v Calumet, Mich.

Predsednik: Mike Majerle, 5 — 3rd Street, Tamrack Loc.; tajnik: John D. Zunic, 4098 E. Cone St.; blagajnik: Joseph S. Stokel, 205 — 8th St. Vsi v Calumet, Mich. Društveni zdravnik: A. C. Roche. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu v cerkveni dvorani Sv. Jožefa.

Društvo sv. Štefana, šte. 11, v Omaha, Neb.

Predsednik: John Cernic, 1212 Martha St.; tajnik: Michael Mravence, 1454 So. 17th St.; blagajnik: Joseph Cepurac, 1423 So. 12th St. Vsi v Omaha, Neb. — Društveni zdravnik: Chas. J. Neme. — Seja vsako tretjo nedeljo ob eni uri popoldne v soli, 14 Pine St.

Društvo sv. Jožefa, šte. 12, v Pittsburgh, Pa.

Predsednik: Frank Straus, 1012 High St.; tajnik: Vincent Arh, 1 Rickenbach St.; blagajnik: John Borstnar, 182 — 434 Butler St. Vsi v N. S. Pittsburgh, Pa. Društveni zdravnik: G. F. Berg in Joseph Donaldson. — Seja vsako drugo nedeljo v prostorih Kraljsko-Slovenskega Doma, soba 11 na 57 Butler St. Pittsburgh, Pa.

Društvo sv. Alojzija, šte. 13, v Bagaley, Pa.

Predsednik: Frank Gréman, Box 65, Bagaley, Pa.; tajnik: Frank Zibakar, Box 104, Hostettar, Pa.; blagajnik: Mike Tratar, Box 127, Hostettar, Pa. Društveni zdravnik: F. C. Katherman. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu ob dveh popoldne v Slov. Narodnem Domu v Hostettar, Pa.

Društvo sv. Jožefa, šte. 14, v Crockett, Cal.

Predsednik: Frank Velikonja, Box 532; tajnik: Michael Nemanich, Box 157; blagajnik: Michael Pesel, Box 115. Vsi v Crockett, Cal. Društveni zdravnik: J. H. Adams. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu v stanovanju tajnika.

Društvo sv. Petra in Pavla, šte. 15, v Pueblo, Colo.

Predsednik: Anton Kolben, 1211 So. Santa Fe Ave. Pueblo, Colo.; tajnik: Philip Sterle, 738 Moffat Ave.; blagajnik: Philip Sterle, 738 Moffat Ave. Društveni zdravnik: E. W. Wouth. — Seja vsakega 13. v mesecu ob 7 uri zvečer v John Bojčevi dvorani na 1st Norton Avenue.

Društvo sv. Cirila in Metoda, šte. 16, v Johnstown, Pa.

Predsednik: Frank Slabe, 287 Cooper Ave.; tajnik: Joseph Intihar, 409 — 8th Ave.; blagajnik: Gregor Hrečak, 407 — 8th Ave. Vsi v Johnstown, Pa. Društveni zdravnik: J. M. Headth. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu v društveni dvorani na Bradley Alley, Johnstown, Pa.

Društvo sv. Alojzija, šte. 18, v Rock Springs, Wyo.

Predsednik: Max Keršičnik, Box 872; tajnik: Louis Taucher, Box 885; blagajnik: Frank Fortuna, Box 736. Vsi v Rock Springs, Wyo. Društveni zdravnik: E. S. Lauzer. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 10 uri popoldne v Slovenskem domu.

Društvo sv. Alojzija, šte. 19, v Lorain, Ohio.

Predsednik: Frank Janar, 1686 East 32nd St.; tajnik: John Kumbo, 1735 E. 33rd St.; blagajnik: John Omahen, 1718 E. 29th St. Vsi v Lorain, Ohio. Društveni zdravnik: W. C. Hayes. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu v Alojz Virantovi dvorani.

Društvo sv. Jožefa, šte. 20, v Gilbert, Minn.

Predsednik: Frank Zgonc, Box 537; tajnik: Louis Vesel, Box 592; blagajnik: Math. Majerle, Box 52. Vsi v Gilbert, Minn. Društveni zdravnik: Frederick Beretts. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 9 uri popoldne v Anton Indiharjevi dvorani.

Društvo sv. Jurija, šte. 21, v Denver, Colo.

Predsednik: John Kučer, 653 Elgin Pl.; tajnik: Jos. Shraj, Box 75 Stock Yds Sta.; blagajnik: Frank Srabec, 4794 Washington St. Vsi v Denver, Colo. Društveni zdravnik: Robt. S. Burk. — Seja vsaki drugi ponedeljek v mesecu ob 7 uri zvečer v S. D.

Društvo sv. Jurija, šte. 22, v South Chicago, Ill.

Predsednik: Lawrence Samotačan, 9615 Avenue "M"; tajnik: Anthony Motz, 9641 Avenue "M"; blagajnik: Anthony Motz, 9641 Avenue "M". — Vsi v South Chicago, Ill. Društveni zdravnik: F. T. Barrett. — Seja vsake tretje soboto v mesecu ob 8 uri zvečer v Schlitz dvorani, 9510 Ewing Ave.

Društvo sv. Ime Jezus, šte. 23, Eveleth, Minn.

Predsednik: Geo. Kotze, 115 Grant Ave. Tel. 554; tajnik: Louis Govze, 613 Adams Ave. J. J. 217; blagajnik: Louis Kotnik, 301 "B" Ave. Vsi v Eveleth, Minn. Društveni zdravnik: A. J. Oleary. — Seja vsako četrto nedeljo v mesecu ob 1:30 popoldne v Max Stupelich dvorani, 504 1/2 Grant Ave.

Društvo sv. Štefana, šte. 25, Pittsburgh, Pa.

Predsednik: Anton Zbanič, 208 — 57th & Butler St.; tajnik: Joseph Pogacar, 5307 Berlin Alley; blagajnik: John Balkovec, 5400 Butler St. Vsi v Pittsburgh, Pa. Društveni zdravnik: Martin Barr. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldne. Soba St. 5 v K. Slov. Domu na 57th in Butler St.

Društvo sv. Mihaela, Arh. Angela, šte. 27, Diamondville, Wyo.

Predsednik: John Brovich, Box 117; tajnik: Z. A. Arko, Box 172; blagajnik: John Kochevar, Box 158. Vsi v Diamondville, Wyo. Društveni zdravnik: J. R. Marquis. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldne v društveni dvorani, Diamondville, Wyo.

Društvo Marije Danica, šte. 28, Sublet, Wyo.

Predsednik: Joe Felician, Box 61; tajnik: John Tostoversnik, Box 184; blagajnik: John Krzesnik, Box 197. Vsi v Sublet, Wyo. Društveni zdravnik: J. R. Nuvman. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu v Frank Chladejevi dvorani.

Društvo sv. Jožefa, šte. 29, Imperial, Penna.

Predsednik: Valentin Peternel, Box 172; tajnik: Louis Tolar, Box 242; blagajnik: Frank Bogatzi, Box 325. Vsi v Imperial, Pa. Društveni zdravnik: Dr. Sprowis. — Seja vsako prvo nedeljo v mesecu v Narodnem Slovenskem Domu.

Društvo sv. Jožefa, šte. 30, Chisholm, Minn.

Predsednik: John Kočvar, 428 W. Poplar St.; tajnik: Frank Pucelj, 223 W. Poplar St.; blagajnik: John Launth, 218 W. Walnut St. Vsi v Chisholm, Minn. Društveni zdravnik: Dr. W. G. Eissenman. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu ob dveh popoldne v Joseph Kareljevi dvorani.

Društvo sv. Alojzija, šte. 31, Bradock, Pa.

Predsednik: John Anžlovar, 1126 Maple Wy.; tajnik: Martin Hudale, 1015 Ridge Avenue N.; blagajnik: Anton Nemanich, 1556 Oak Ave. N. Vsi v Bradock, Pa. Društveni zdravnik: A. T. Korchnak. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu ob dveh popoldne v Litvinski dvorani.

Društvo Marije Zvezda, šte. 32, Black Diamond, Wash.

Predsednik: Joe Plavec, Box 225; tajnik: G. J. Porenta, Box 176; blagajnik: Joe Schaller, Box 373. Vsi v Black Diamond, Wash. Društveni zdravnik: S. H. Smith. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu ob devetih popoldne v prostorih sobrata G. J. Porenta.

Društvo sv. Barbare, šte. 33, Trestle, Penna.

Predsednik: George Oblak, R. F. D. 1, Box 82, Turtle Creek, Pa.; tajnik: Frank Schiffrar, Box 122, Unity, Pa.; blagajnik: John Schiffrar, Box 122, Unity, Pa. Društveni zdravnik: Lawrence Creighton. — Seja vsako tretjo nedeljo ob eni uri popoldne v Slovenski dvorani v Trestle, Pa.

Društvo sv. Petra in Pavla, šte. 35, v Lloydell, Pa.

Predsednik: Math Hribar, Box 3; tajnik: Andrew Malovich, Box 151; blagajnik: John Hewich, Box 21. Vsi v Lloydell, Pa. Društveni zdravnik: H. G. Deffenderfer. — Seja vsako tretjo nedeljo v lastni dvorani v Lloydell, Pa.

Društvo sv. Alojzija, šte. 36, v Conemaugh, Pa.

Predsednik: John Rovansk, Box 135; tajnik: John Brezovec, Box 126; blagajnik: Joseph Turk, Box 194. Vsi v Conemaugh, Pa. Društveni zdravnik: A. E. Tichtner. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu v lastni dvorani na 1st Alley.

Društvo sv. Ivana Krstnika, šte. 37, v Cleveland, O.

Predsednik: Frank Kater, 3573 East 43 St.; tajnik: Frank Zorich, 6217 St. Clair Ave.; blagajnik: Anton Bobek, 5104 St. Clair Ave. Vsi v Cleveland, O.

Društveni zdravnik: J. F. Kern

Seja vsako tretjo nedeljo v Slovenskem Narodnem Domu.

Društvo Sokol, šte. 38, v Pueblo, Colo.

Predsednik: Marko Radkovich, 1805 Rount; tajnik: Ivan Collig, 1217 E. Abriendo Ave.; blagajnik: Martin Gersich, 1229 Taylor Ave. Vsi v Pueblo, Colo. Društveni zdravnik: Dr. Argyr. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani Sv. Jožefa.

Društvo sv. Barbare, šte. 39, v Roslyn, Wash.

Predsednik: Valentin Brunketa, Box 43; tajnik: Anton Cop, Box 440; blagajnik: John Segata, Box 49. Vsi v Roslyn, Wash. Društveni zdravnik: J. B. Mooney. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu v dvorani v Drug Store.

Društvo sv. Mihaela, šte. 40, v Claridge, Pa.

Predsednik: Anton Semrov, Box 284; tajnik: Anton Kosoglav, Box 144; blagajnik: Valentin Radnak, Box 462. Vsi v Claridge, Pa. Društveni zdravnik: S. S. Siliva. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu v Slovenskem Narodnem Domu.

Društvo sv. Jožefa, šte. 41, v East Palestine, O.

Predsednik: Jakob Oblak, Box 326; tajnik: Anton Brelih, 477 East Martin St.; blagajnik: Valentin Dogarin, 674 East Main St. Vsi v East Palestine, O. Društveni zdravnik: John S. Atchison. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu ob dveh popoldne pri bratu Fr. Jurjevichu.

Društvo Marije Pomagaj, šte. 42, v Pueblo, Colo.

Predsednik: Frank Ruper, 1102 Santa Fe Ave.; tajnik: Primož Knafelc, 1102 Bohmen Ave.; blagajnik: John Erjavec, 1102 Santa Fe Ave. Vsi v Pueblo, Colo. Društveni zdravnik: Dr. Argyr. Seja vsako tretjo nedeljo ob 8:30 popoldne v svoji dvorani.

Društvo sv. Alojzija, šte. 43, v East Helena, Mont.

Predsednik: Lawrence Jeraj, Box 92; tajnik: Frank Perich, Box 327; blagajnik: Frank Preb2, Box 63. Vsi v East Helena, Mont. Društveni zdravnik: J. H. Dent. — Seja vsakega 17. v mesecu ob sedmih zvečer v Fr. Balkovec dvorani.

Društvo sv. Martina, šte. 44, v Barborton, Ohio.

Predsednik: John Balaz, 436 1st St.; tajnik: Anton Okolish, 218 Liberty Ave.; blagajnik: Frank Merkun, 131 Brady Ave. Vsi v Barborton, Ohio. — Društveni zdravnik: F. Lahmus. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu v Mrs. Dormish dvorani, 436 Bolivar Rd.

Društvo sv. Jožefa, šte. 45, Indianapolis, Ind.

Predsednik: Frank Dečelan, 762 N. Holmes Ave.; tajnik: Louis Kamlane, 762 N. Warner Ave.; blagajnik: John Skoda, 713 N. Hough St. Vsi v Indianapolis, Indiana. Društveni zdravnik: D. E. MacGregor. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu ob enih popoldne v dvorani Joseph Gacnika, 903 N. Ketchum St.

Društvo sv. Barbare, šte. 47, v Aspen, Colo.

Predsednik: Joseph Borstnar, Box 419; tajnik: Frank Lovshin, Box 379; blagajnik: Anton Vidic, Box 54. Vsi v Aspen, Colo. Društveni zdravnik: A. J. McDonel. — Seja vsaki tretji ponedeljek v Narodnem prostoru.

Društvo Vitez sv. Jurija, šte. 48, v Kansas City, Kans.

Predsednik: Math Petec, 422 N. 4th St.; tajnik: Frank Kovich, 214 N. 6th St.; blagajnik: Joseph Cvitkovich, 618 Dugare Ave. Vsi v Kansas City, Kans. Društveni zdravnik: F. Grosshauser. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu na 515 Ohio Ave. Kansas City, Kans.

Društvo sv. Petra, šte. 50, v Brooklyn, N. Y.

Predsednik: Geo. Novosel, 210 Teneyck St.; tajnik: Jacob Slabich, 242 Hopkins St.; blagajnik: Sander Stimac, 585 Quincy St. Vsi v Brooklyn, N. Y. Društveni zdravnik: Andrew H. Hanger. — Seja vsako tretjo soboto v mesecu na 92 Morgan Ave. Brooklyn, N. Y.

Društvo sv. Petra in Pavla, šte. 51, v Murray, Utah.

Predsednik: Lawrence Založnik, Box 83; tajnik: Joseph Kastelic, R. F. D. 7, Box 2 G; blagajnik: Marko Petrich, 4978 S. State St. Vsi v Murray, Utah. Društveni zdravnik: Dr. Rothwell. — Seja vsaki drugi tork v mesecu v dvorani Math Shobarja v Murray, Utah.

Društvo sv. Jožefa, šte. 52, Mineral, Kans.

Predsednik: Martin Oberzan, Box 1378; tajnik: Louis Kozlevar, Box 969; blagajnik: Martin Ramblich, Box 1405. Vsi v West Mineral, Kans. Društveni zdravnik: H. B. Hawthorne. — Seja vsaki 3. tretjo nedeljo v mesecu ob dveh popoldne pri tajniku v West Mineral, Kans.

Društvo sv. Jožefa, šte. 53, v Little Falls, N. Y.

Predsednik: Josip Homovec, 563 1/2 E. Jefferson St.; tajnik: Ivan Purnat, 20 Douglas St.; blagajnik: Louis Marosek, 23 Sherman St. Vsi v Little Falls, N. Y. Društveni zdravnik: M. V. Wickens. Seja vsako prvo nedeljo v lastni dvorani na 36 Danube St. Little Falls, New York.

Društvo sv. Frančiška, šte. 54, v Edinburg, Minn.

Predsednik: Peter Sterk, 404 1/2 R. R. St.; tajnik: Joseph Sacko, 114 West Sellers St.; blagajnik: John Povacek, Box 295. Vsi v Edinburg, Minn. Društveni zdravnik: C. E. Cassan. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 10 uri popoldne v Workers Hall.

Društvo sv. Roka, šte. 55, v Uniontown, Pa.

Predsednik: Urban Ruper, Box 128, Lemont Furnace; tajnik: Lou Grams, Box 78, Republic; blagajnik: Joseph Skufca, Box 76, Edenborn. Društveni zdravnik: Dr. Jeffil, Uniontown, Pa. — Društvo zbora vsako četrto nedeljo v mesecu v slov. dvorani v Uniontown.

Društvo sv. Alojzija, šte. 57, v Export, Penna.

Predsednik: Louis Supandich, Box 136; tajnik: Joe Martinsek, Box 125; blagajnik: Fr. Nagode, Box 192. Vsi v Export, Pa. Društveni zdravnik: M. H. Smithgall. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2 uri popold. v Workingmans Hall.

Društvo sv. Štefana, šte. 58, v Bear Creek, Mont.

Predsednik: Ignac Marincich, Box 242, Bear Creek, Mont.; tajnik: L. Champa, Washoe, Mont.; blagajnik: Anton Pntcelj, Box 229, Bear Creek, Montana. Društveni zdravnik: I. C. F. Liegfried.

Društvo sv. Barbare, šte. 60, v Chisholm, Minn.

Predsednik: Anton Panjan, Box 627; tajnik: Martin Govednik, Box 507; blagajnik: Joseph Bavetz, 219 W. Hemlock St. Vsi v Chisholm, Minn. Društveni zdravnik: ? — Seja vsako četrto nedeljo ob 10 uri popoldne v John Grabek-ovi dvorani, Chisholm, Minnesota.

Društvo sv. Jurija, šte. 61, v Reading, Penna.

Predsednik: John Simec, 131 Little Gordon Alley; tajnik: John Pezdire, 343 N. River St.; blagajnik: Anton Jaklich, 324 W. Buttonwood St. Vsi v Reading, Pa. Društveni zdravnik: Wm. C. Werts. — Seja vsako drugo soboto v mesecu ob 7 uri zvečer v Clinton dvorani na vogalu Front in Washington St.

Društvo sv. Florijana, šte. 64, v So. Range, Mich.

Predsednik: Joseph Munkavec, Box 86; tajnik: Peter Klobuchar, Box 32; blagajnik: Nikolaj Kralj, Box 10. Vsi v Baltic, Mich. Društveni zdravnik: Dr. R. F. Hodges. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu ob dveh popoldne v N. Kraljevih prostorih.

Društvo sv. Petra in Pavla, šte. 66, v Joliet, Ill.

Predsednik: Joseph Jurjevich, 1201 N. Broadway St.; tajnik: John Kren, 605 Chicago St.; blagajnik: John Papich, 1607 N. Broadway St. Vsi v Joliet, Ill. Društveni zdravnik: W. M. Struzynski. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu v stari 6-1 Sv. Jožefa.

Društvo sv. Jožefa, šte. 68, v Monessen, Pa.

Predsednik: Karlo Mahovich, Box 768; tajnik: Matt Zoretich, Box 411; blagajnik: Andrew Matko, Box 1203. Vsi v Monessen, Pa. Društveni zdravnik: F. C. Duvall. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu ob 10 uri popoldne v Hrvaški dvorani.

Društvo sv. Petra, šte. 69, v Thomas, W. Va.

Predsednik: John Lahajner, Box 215; tajnik: Frank Erpic, Box 301; blagajnik: Marko Blulich, Box 306. Vsi v Thomas, West Virginia. Društveni zdravnik: J. Miller. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldne v Mike Buličevih prostorih.

Društvo sv. Viteza sv. Jurija, šte. 70, v Chicago, Ill.

Predsednik: John Vidmar, 2346 Blue Island Ave.; tajnik: William Laurich, 1900 W. 22nd Place; blagajnik: John Zvezich, 1951 W. 22nd Place. Vsi v Chicago, Ill. Društveni zdravnik: Fr. M. Roth. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu v cerkveni dvorani, 22nd Pl. and Lincoln St. Chicago, Ill.

Društvo sv. Janca Krstnika, šte. 71, v Collinswood, O.

Predsednik: Chas. Krall, 385 E. 165 St.; tajnik: John Pecnik, 853 E. 137 Street; blagajnik: Frank Mivsek, 16017 Holmes Ave. Vsi v Collinswood, Ohio. Društveni zdravnik: M. C. Davis. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldne v Slovenskem domu, Holmes Ave.

Društvo sv. Barbare, šte. 72, Taylor, Wash.

Predsednik: Ciril Ermenc, Taylor, Wash.; tajnik: Andy Gorjup, Taylor, Wash.; blagajnik: Andy Gorjup, Taylor, Wash. Društveni zdravnik: Dr. Corson. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu ob deset uri popoldne pri bratu A. Gorjup.

Društvo sv. Janca Krstnika, šte. 75, v Conemaugh, Pa.

Predsednik: John Samida, Box 525; tajnik: John Koprivacek, Box 214; blagajnik: Andrew Milavec, Box 31. Vsi v Meadow Landa, Pa. Društveni zdravnik: S. N. Degne. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 9 uri popoldne v Bear Hall Meadow Lands, Penna.

Društvo sv. Jožefa, šte. 76, v Oregon City, Ore.

Predsednik: Joseph Frank, 16th & Taylor St.; tajnik: John Kobar, Box 225; blagajnik: Bartol Lubar, Vsi v Oregon City, Ore. Društveni zdravnik: Dr. Meissner. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldne v McLaughlin Hall.

Društvo sv. Roka, šte. 77, v Greensburg, Pa.

Predsednik: John Krofina, R. F. D. 7, Box 21a; tajnik: Louis Fink, R. F. D. 7, Box 41; blagajnik: Louis Regat, R. F. D. 7, Box 35a. Vsi v Greensburg, Pa. Društveni zdravnik: M. J. Potis. Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu v prostorih ge. Mary Mihovec, Haydensville Hall.

Društvo sv. Frančiška, šte. 80, v Maan, Pa.

Predsednik: Frank Maček, Box 123; tajnik: Frank Podmiliak, Box 222; blagajnik: Frank Podmiliak, Box 222. Vsi v Moon Run, Pa. Društveni zdravnik: John Ruzicki. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu ob 1 uri popoldne v Moon Run dvorani.

Društvo sv. Alojzija, šte. 82, v Sheboygan, Wis.

Predsednik: Matt Urbančič, 1129 S. 10 St.; tajnik: John Mrvar, 514 N. 9 St.; blagajnik: Joseph Povšek, 518 North Water St. Vsi v Sheboygan, Wis. Društveni zdravnik: A. J. Gutach. — Seja vsaki drugi četrtek v mesecu v cerkveni dvorani.

Društvo sv. Martina, šte. 83, v Superior, Wyo.

Šestindvajset in ena.

Maksim Gorkij. — Miroslav G.

Poema.

(Nadaljevanje).

Razen pekarije za preste in ko-
lačke je imel naš gospodar tudi
pekarijo za boljše pecivo; bila je
ravno v isti hiši, ločena od našega
brloga le po steni. Onih pekov —
četvero jih je bilo — ni bilo k nam
na spregled, ker so smatrali svoje
delo za bolj snažno od našega in
so se ogibali naše delavnice in so
se samo zametujoče posmehovali
nad nami, kadar smo se zunaj sr-
čali.

Tudi mi nismo hodili k njim;
to nam je prepevala mojster iz
bojazni, da ne bi začeli krasti —
maslenih štruc. Nismo ljubili teh
pekov, ker smo jim zavidali; nji-
hovo delo je bilo lažje od našega,
dobivali so boljše plačo, boljše
hrano; njihova delavnica je bila
prostornejša, in vsi so bili tako
čisti, zdravi, — čisto nasprotni od
nas.

Mi vsi pa smo nekam porumene-
li, osiveli; od onih sta dva imela
harmoniko in vsi so se hodili iz-
prehajati v mestni park, — mi pa
smo nosili umazane cunjice in na
nogah opanke, spletene iz ličja,
nas ni pustila policija v mestni
park, — ali smo torej mogli lju-
biti te peke? To gosposke peke?

Pa smo enkrat izvedeli, da je
eden od njih napil. Gospodar ga je
odslodil in najel drugega. Iz-
vedeli smo tudi, da je ta drugi —
bivši vojak — da hodi v atlasnem
telovniku, z zlato uro in verižico.
Radi bi si ogledali tega gizdalina,
ir v nadi, da ga zagledamo, je
zdel pa zdaj kdo od nas stekel
venkaj.

A on se je sam pokazal v naši
delavnici. S koncem škornja je tr-
čel ob vrata in jih odprl ter jih
pustil odprta. Obstal je na pragu
in nam zaklical smehljaje:

— Dobro srečo, pozdravljeni
fantje! —

Hladni zrak, ki se je valil v go-
stem, dimastem oblaku pri vratih
je objemal njegove noge. On pa je
stal na pragu, gledal od zgoraj do-
li in izpod njegovih svetlih, lepo
nasukanih brk so blesteli veliki
porumeneli zobje. Njegov telov-
nik je bil zares neka posebnost —
moder, z vitimi ročicami se je ves
nekoako svetil.

Lep je bil ta vojak, postaven
dečko, zdrav, z rdečimi lici, in
njegove velike, svetle oči, so gle-
dale naravnost — laskavo in jas-
no. Na glavi je imel belo, močno
naškrabano čepico, a izpod čiste-
ga predpasnika brez najmanjšega
madeža so kukali ostrji konci mod-
nih, svetlo čiščenih škornjev.

Naš pek je vpljudno poprosil,
da naj zapre vrata; storil je to,
ne posebno naglo in nas je začel
spravljati o mojstru. Povedali
smo mu vse in segali pri tem drug
drugemu v besedo, da je naš moj-
ster slepar, goljuf, zlodej in mu-
čitelj, — vse, kar se je moglo in
kar je bilo treba povedati o moj-
stru, kar se ne more zapisati
tu. Vojak je poslušal, migal z brki
in nas motril z mehkim, svetlim
pogledom.

— Pa deklet imate tu dosti. . .
je rekel nenadoma.

Nekateri izmed nas so se vplju-
dno zasmejali, drugi so vrezali čud-
ne oblike, eden pa je pojasnil vo-
jaku, da je tu devet deklet.

— Kako, kaj? Ali kaj pridete
blizu? Ali se kaj dobro razumete
z njimi? — je vprašal vojak in je
pomežiknil z očesom.

Marsikdo izmed nas se je imel
za pogumnega mladčnika, a nihče
ni zmogel tega kakor on. Nekdo je
to priznal in rekel tiho:

— Kaj bomo mi. . .

— Seveda, to je vam težko, —
je prepričano rekel vojak in nas
pozorno motril. — Da, nekaj ma-
njka v vas. . . Nimate pravega na-
stopa. . . se pravi. . . vse obrzi
odbijajo! A ženska — ona ima ra-
da stasitega človeka. Ona hoče,
da bi bilo na človeku vse zdravo,
čvrsto. . . da bi bilo vse čisto in
v redu. In vsled tega spoštuje —
moč. . . Da roka kaj zaleže, to je
tisto. . .

Vojak je potegnil iz žepa desno
roko z zavijanim rokavom, golo
roko do komolca in nam jo je po-
kazal. Roka je bila bela, krevka,
porasla s svetlimi, zlatkastimi ko-
cinami.

— Noga, prsi, — povsod je po-
trebna jeklena moč. . . Potem pa
se zahteva, da je človek vedno
snažno oblečen. Mene, na primer,
babe zelo ljubijo. Ne kličem, ne
vabim jih k sebi, — pa mi same
lezejo na vrat, kar po pet hkratni.

Prisedel je na vrečo z moko in
nam na dolgo in široko razkladal.
Tako priprosto, imeniten človek je
prišel, posedel in pokrmiljal. Nihče
ni hodil k nam in nihče se ni po-
govarjal tako prijateljsko z nami.
In še vedno smo govorili o njem
in o njegovih bodočih uspehih, ko
je on že davno odšel. Kadar smo
se mi srečali z našimi dekleti na
dvorišču, so ali žaljivo skrivile
ustne in se nas ognile v velikem
ovinku, ali pa so šle naravnost do
nas, kakor da bi jim ne bili v na-
potje. Mi pa smo jih vselej obdu-
dovali zunaj, kadar so šle mimo
naših oken — pozimi v nekih po-
sebnih kožuškah in kapičah, po-
letni pa v klobučkih z oržami in z
raznobarvnimi solnčniki v rokah.
Zato smo med seboj o teh deklinah
govorili tako, da bi vzkipelo od je-
ze in sramote, če bi nas slišale.

— Kaj pa, če nam spridi Tanju-
ško! . . . — je rekel nenadoma pe-
kar ves v skrbeh.

Vsi smo umeknili, poraženi od
teh besed.

Pozabili smo nekako na Tanjo,
kakor da bi jo bil vojak pregradi-
l od nas s svojo močno, lepo posta-
vo. Nato pa se je vnel glasen pre-
pir: eni so pravili, da Tanja ne
dovoli nikdar kaj takega, drugi
se trdili, da se vojaku ne bo mo-
gla zoperstaviti, tretji pa so napo-
sled predlagali za vsak slučaj, če
bo začel vojak siliti v Tanjo, polo-
miti mu vsa zebra. In končno smo
vsi sklenili paziti na vojaka in pa
Tanjo in opozoriti deklico na ne-
varnost, da bi se ga čuvala. . . Pa
je bilo konec prepira.

Mesec dni je prešlo od tega; vo-
jak je pekel štruce, se zabaval z
dekleti v hiši, pogosto hodil k
nam v delavnico, o svojih zmaga-
lah nam devicami pa ni pravil, ampak
vedno le vihal brke in se slastno
obložoval.

Tanja je prišla vsako jutro k
nam po preste in je bil vedno ve-
sela in prijazna z nami, kakor vse-
lej. Skušali smo vprico njemu na-
pajati govor na vojaka, — ona ga
je imenovala trapastega telčka in mu
dajala druge smešne priimke,
in to nas je pomirilo. Pomisli smo
bili na svoje dekle, ko smo videli,
kaklo dekleta v hiši lezejo k voja-
ku. Obnašanje Tanje do vojaka
je dvigalo nas vse poslušali smo se
njenege obnašanja in smo se sa-
mi začeli brezbržno vesti do voja-
ka. In še bolj smo jo vzljubili, —
bolj radostno in dobrodušno smo
je sprejemali zjutraj.

Nekdo pa je prišel vojak k nam
malo vinjen, se vsedel in začel
smejati, a ko smo ga vprašali, če-
mu se smeje, nam je pojasnil:

— Dve sta se steple radi mene
. . . Lidka in Gruška. Kakšne ob-
razje imajo sedaj! Za lase sta vle-
li ena drugo, valjali sta se po tleh
v veži in tepili ena drugo. . .
ha — ha — ha! Zakaj se vendar
ne morejo babe častno biti? Čemu
so praskajo? A?

Sedel je na klopi tako vesel, —
čist, čeden, zdrav — sedel in se
smejati venomer. Molčali smo. To
pot nam ni bil nekam prijeten.

— Ne, kaj takega pa še ne! —
Kakšno srečo imam pri ženskah!
Namigne — gotova je! Vrag!
Njegove belc roke, pokrite s
svetlimi kocinami so se dvignile
in zopet padle na kolena in pri-
tem glasno ploskale po njih. In
on nas je gledal s tako prijetno
začudenimi očmi, kakor da tudi
njemu samemu ne bi šlo v glavo,
zakaj ima tako srečo pri ženskah.
Njegov okrogel, rdeč obraz se je
srečno in samozadovoljno lesketal
in on si je venomer slastno oblo-
žoval ustnice.

Naš pek pa je silno in srdito po-
skrabal z loparjem po peči in re-
kel z zasmehom:

— Ni treba velike sile, da pode-
reš na tla jelko, a poskusi podreti
bor. . .

— To se pravi — to meni govo-
riš? — je vprašal vojak.

— Tebi, seveda. —

— Kaj takega? —

— Nič posebnega. Sem že poza-
bil.

— Ne, ne, počakaj, počakaj, —
ze kaj gre? Kakšen bor?

Naš pek mu ni dal odgovora in
je urno svigal z loparjem po peči:
meče vanjo skuhanе kolačke, po-
bira pečene in jih s šumom stresal
pred dečke, ki jih nanizavajo.

Delal se je, kot bi pozabil na voja-
ka in na njegov pogovor. Toda vo-
jak je postal nemiren. Dvignil se
je in šel k peči ter se s tem izpo-
stavil nevarnosti, da ga oplazi lo-
parjev ročaj, ki je bliskovito žvi-
g.

— Pa dobro! — in odšel je od
nas.

Ta čas, ko sta se prepirala, smo

Željan tolažbe in posvečenja, Njen obraz je bil tako bel, da se

sem stopil v farno cerkev svetega
Pavla, ki je pred zdavnim; zdav-
nim časom videla in blagoslovila
mojo mladost. Po mračnih, viju-
gastih stopnicah sem se napotil
na kor, da bi slišal od blizu pevce
in orglje in da bi blagodišeči obla-
ki izpred oltarja, prepojeni z mo-
jimi, segli naravnost do moje-
ga srca. Cerkev je bila temna,
hladna in prazna; v tej tišini in
samoti se mi je zdela silno večja
in višja nego poprej; in tesnobno
mi je bilo, mraz mi je z vlažnimi
rokami tipal po licu, dihal mi v
dušo plahost in strah. Svetniki so
stali na oltarjih kakor senice v
seni, nepremični, mrtvi; podobe
na stenah so bile široke črne lise
brez obličij in brez življenja; več-
na luč pred velikim oltarjem je
tiho trepetajoča svetila sama sebi.

— Saj ni več zgodaj! — sem po-
mislil. — Saj ni megle in oblakov
ni bilo, kakor da so zaspali verniki in
kako, da je zaspalo to nebeško
solnce ter se nikakor noče vzdigi-
ti iznad ničak?

Pred oltar je prišopal cerkov-
nik s kajfežem v roki. Ta cerkov-
nik je vlačil eno nogo tako čudno
zdaleč za seboj, kakor da bi ne
bila njegova; kljub temu se je su-
kal spretno in se ni spodtaknil, ko
kajti bil je pošla vajen. Prižigal
je svečo za svečo, meni pa se je
zdelo, kakor da bi ne gorela no-
bena; plameni so bili mirni in
mizli, mrtvaško beli in brez luči.
Cerkovnik je upilnil svečo na
kajfežu ter je dolg in sključen od-
šel v zakristijo.

Tiho so se odprla stranska cer-
kvena vrata, kakor da je bila pri-
tisnila na ključko trepetajoča roka
plahega in zbežanega človeka, ki
si še k Bogu samemu ne upa dru-
gače kot z upognjeno glavo. Pri-
kazala se je drobna, zgrbljena
ženska, v dolgo črno ruto zavita.

— Ne, ti mi povej, katera je to?

— Ti me žališ. — Jaz? Meni se ne iz-
muzne nobena, to pa že ne! Ti pa
mi govoriš tako žaljive besede. . .

Delal se je res strašno užalje-
na. Morda se ni mogel spoštovati
za ničesar drugega kakor za svo-
jo sposobnost v zapeljevanju žen-
skega spola. Morda ni bilo v njem
razen te zmoečnosti ničesar živega
in mu je samo ta dovoljevala ču-
ti sebe kot živega človeka.

So na svetu ljudje, ki smatrajo
za najdražje in najboljšje v življe-
nju kako bolezen, duševno ali te-
lesno. Prenajajo jo vse življenje
živijo le ob njej, trpijo radi nje,
se hranijo z njo in se pritožujejo
čez njo drugim in s tem obračajo
na se pozornost svojih bližnjih. —
Za to smejljejo z ljudi sočutje za-
se, in razen te bolezni nimajo ni-
česar drugega. Odvzemite jim to
bolezen, ozdravite jih, pa bodo ne-
srečni, ker so oropani edinega živ-
ljenskega sredstva — takrat oto-
pc. Včasih je življenje človeško
tako bedno, da je nehoti prisiljen
ceniti svoje hibo in živeti ob njej.
Naravnost se lahko reče, da so lju-
dje polni napak iz dolgega časa.

Vojak je bil užaljen, silil v na-
šega peka in čvekaj:

— Ne slišiš, povej katera?

— Al naj povem? — se je obr-
nil k njemu pek.

— No?

— Ali poznaš Tanjo?

— No, in?

— Torej poskusi pri njej.

— Jaz?

— Ti!

— E, to mi je igrača!

— Bomo videli!

— No, bomo videli! Ha — ha!

— Ona te. . .

— Mesec dni, in. . .

— Eh, kako si bahaški!

— Dva tedna! Pokažem vam,

kdo je Tanja!

— No, pojdi proč, v napotje si

mi!

— Dva tedna — in gotovo bo!

Ah, ti. . .

— Pojdi, pravim!

Naš pek je nenadoma zdvilj

in zamahnil z loparjem. Vojak se

mu je umaknil začuden, nas po-
gledal, pomolčal in rekel tiho, —
škodežljivo:

— Pa dobro! — in odšel je od
nas.

Ta čas, ko sta se prepirala, smo

PODOBE IZ SANJ

Spisal: Ivan Cankar

To "Podobe iz sanj" so bile napisane v letih strahote 1914-1917.
Zato je razumljivo, da marsikateri beseda ni tako postavljena, kakor
bi po vseh pravilih morala biti, in da je marsikateri nastanek in sa-
bričanje. Vendarle pa naj ostane vaa, kakor je bilo: za ogledalo tab-
tekih dni in za spomin.

Jesen 1917.

IVAN CANKAR.

VELIKA MAŠA.

Njen obraz je bil tako bel, da se
je svetil v mraku, kakor od ču-
dežne notranje luči obžarjen. Res-
nim časom videla in blagoslovila
mojo mladost. Po mračnih, viju-
gastih stopnicah sem se napotil
na kor, da bi slišal od blizu pevce
in orglje in da bi blagodišeči obla-
ki izpred oltarja, prepojeni z mo-
jimi, segli naravnost do moje-
ga srca. Cerkev je bila temna,
hladna in prazna; v tej tišini in
samoti se mi je zdela silno večja
in višja nego poprej; in tesnobno
mi je bilo, mraz mi je z vlažnimi
rokami tipal po licu, dihal mi v
dušo plahost in strah. Svetniki so
stali na oltarjih kakor senice v
seni, nepremični, mrtvi; podobe
na stenah so bile široke črne lise
brez obličij in brez življenja; več-
na luč pred velikim oltarjem je
tiho trepetajoča svetila sama sebi.

— Saj ni več zgodaj! — sem po-
mislil. — Saj ni megle in oblakov
ni bilo, kakor da so zaspali verniki in
kako, da je zaspalo to nebeško
solnce ter se nikakor noče vzdigi-
ti iznad ničak?

Pred oltar je prišopal cerkov-
nik s kajfežem v roki. Ta cerkov-
nik je vlačil eno nogo tako čudno
zdaleč za seboj, kakor da bi ne
bila njegova; kljub temu se je su-
kal spretno in se ni spodtaknil, ko
kajti bil je pošla vajen. Prižigal
je svečo za svečo, meni pa se je
zdelo, kakor da bi ne gorela no-
bena; plameni so bili mirni in
mizli, mrtvaško beli in brez luči.
Cerkovnik je upilnil svečo na
kajfežu ter je dolg in sključen od-
šel v zakristijo.

Tiho so se odprla stranska cer-
kvena vrata, kakor da je bila pri-
tisnila na ključko trepetajoča roka
plahega in zbežanega človeka, ki
si še k Bogu samemu ne upa dru-
gače kot z upognjeno glavo. Pri-
kazala se je drobna, zgrbljena
ženska, v dolgo črno ruto zavita.

— Ne, ti mi povej, katera je to?

— Ti me žališ. — Jaz? Meni se ne iz-
muzne nobena, to pa že ne! Ti pa
mi govoriš tako žaljive besede. . .

Delal se je res strašno užalje-
na. Morda se ni mogel spoštovati
za ničesar drugega kakor za svo-
jo sposobnost v zapeljevanju žen-
skega spola. Morda ni bilo v njem
razen te zmoečnosti ničesar živega
in mu je samo ta dovoljevala ču-
ti sebe kot živega človeka.

So na svetu ljudje, ki smatrajo
za najdražje in najboljšje v življe-
nju kako bolezen, duševno ali te-
lesno. Prenajajo jo vse življenje
živijo le ob njej, trpijo radi nje,
se hranijo z njo in se pritožujejo
čez njo drugim in s tem obračajo
na se pozornost svojih bližnjih. —
Za to smejljejo z ljudi sočutje za-
se, in razen te bolezni nimajo ni-
česar drugega. Odvzemite jim to
bolezen, ozdravite jih, pa bodo ne-
srečni, ker so oropani edinega živ-
ljenskega sredstva — takrat oto-
pc. Včasih je življenje človeško
tako bedno, da je nehoti prisiljen
ceniti svoje hibo in živeti ob njej.
Naravnost se lahko reče, da so lju-
dje polni napak iz dolgega časa.

Vojak je bil užaljen, silil v na-
šega peka in čvekaj:

— Ne slišiš, povej katera?

— Al naj povem? — se je obr-
nil k njemu pek.

— No?

— Ali poznaš Tanjo?

— No, in?

— Torej poskusi pri njej.

— Jaz?

— Ti!

— E, to mi je igrača!

— Bomo videli!

— No, bomo videli! Ha — ha!

— Ona te. . .

— Mesec dni, in. . .

— Eh, kako si bahaški!

— Dva tedna! Pokažem vam,

kdo je Tanja!

— No, pojdi proč, v napotje si

mi!

— Dva tedna — in gotovo bo!

Ah, ti. . .

— Pojdi, pravim!

Naš pek je nenadoma zdvilj

in zamahnil z loparjem. Vojak se

mu je umaknil začuden, nas po-
gledal, pomolčal in rekel tiho, —
škodežljivo:

— Pa dobro! — in odšel je od
nas.

Ta čas, ko sta se prepirala, smo

su, ob drugem pa ga je sunil da-
leč naprej; tako se je poganjal do
najbližje klopi.

Kaj za njim je prišel visok,
slok, golobrad fant; še mahu ni
imel na lepo vzhodni zgornji ust-
nici, in če bi ne bilo gub pod očmi
in na čelu, bi mislil, da je še na-
pol otrok. Stopal je z drobnimi,
previdnimi, plahimi koraki, kakor
po ozki, spolzki brvi čez naraslo
vodo. Tresel se je po vsem telesu,
potresaval in pocineaval je tudi
z glavo, pomežikaval neprestano
s temnimi očmi, tipal krog sebe
z obema trepetajočima rokama;
tako se je pripiral do klopi ter se
tam globoko oddahnil, kakor od-
rešen pogube in smrti.

Se so prihajali. Prišel je oče, ki
je klozil glavo globoko in gledal
temno in mrko v tla; levi rokav
mu je pomahal prazen ob živo-
tu, z desnico pa je vodil oslepele-
ga sina, lepega mladčnika, ki je
s praznimi očmi strmel kvasku.
Ob dveh bergljah je pritokel in
pridrsal čokat, plečat mož; nika-
mor se ni ozrl izpod košatih obrvi,
njegov zagoreli, bradati obraz je
bil priča otrplega trpljenja, oka-
menelega srda.

In še mnogo jih je prihajalo,
brez števila, kakor da so vstajali
iz grobov.

Na vseh obrazih pa, tako mu-
gočestvinih in različnih, je bilo s-
trdim jeklom zapisano nekaj
skupnega, čisto enakega: neugas-
ljiv, neizbrisljiv spomin na neiz-
merno srčno bolezen, na trpljenje
in bolečino brez primere, na gro-
zoto, ki ji ni imena, na krivico, ki
vpije proti nebu in kliče po sodbi.

Zvonček ob zakristiji je tenko
zapel in prikazal se je stari žup-
nik v ornatu. Globoko sklonjen je
počasi in trudno stopal proti ol-
tarju; vene belih las se mu je vil
ob senih, tudi obraz je bil čisto
bel in je razodeval globoko žalost.

Ko je stopil župnik pred oltar,
so se oglasile orglje, njih glas pa
je bil hripav in neubran, zvoki so
se lovili in prevračali brez cilja.
Ozrl sem se osupel; na visokem
stolu pred orgljami je sedel mla-
doleten učenec; izmušena, jetična
lica je imel in udrti oči, iz kate-
rih je gledal blede glad. Na niz-
kem stolu globoko zadaj je sedel
v dve gube sključen mojster or-
gljar; obraz, ob dlan naslonjen,
mu je bil ves razdejan od velike
bridkosti; pogledal sem bolj na-
tanko tja in sem videl, da ima na-
mesto nog dvoje štorov in da iz
teh štorov mrtvo in trdo štrli dvo-
je lesenih kolev.

S tresočim, bolnim glasom je
molil župnik pred oltarjem, bu-
čno in hripavo, brez radosti, brez
vere so mu odgovarjale orglje na
koru; njih molitev je bila zgolj
beseda. Verniki so klečali globoko
doli v hladnem somraku; in njih
molitev se je trudna in težka vila
od črnih tal proti stropu. Ta mo-
litev je bila prošnja lačnih, poni-
žanih, v trpljenju umirajočih, bi-
la je očitanje, hropeči vzdih bol-
nika, bila je zadnji, obupni klic.

— Kaj ni dovolj, kaj ni že čas,
o Bog? —

Bog je slišal in tedaj je videl,
da je čas. Vsemogočna roka nje-
gova je odprla vsa okna nastezaj.
V vriskajočih, šumečih, vročih va-
lovih je planilo solnce v mrak in
noč, izšlo se je v potra srca in
jih napolnilo do roba z velikočo-
no radostjo, seglo je v grobove in
jim je dalo življenje, obžarilo je
bleda lica, ozdravilo jih je in po-
mladilo.

Z zvonkim glasom je zapel žup-
nik pred oltarjem:

— "Te Deum laudamus!"

SKRIVNOST ORCIVALA.

DETEKTIVSKI ROMAN.

Francoski pisatelj Emile Gaboriau. — Za G. N. priredil G. P.

25

(Nadaljevanje.)

— Potem, — je rekel Lekok, — je drama zaključena. Ko sem dospel v Valfeji, mi je kot vam samim padel v oči strašni nered v sobah. Kot vi, sem izprva mislil, da je bil ta nered posledica zasnove, rege načrta. Nisem imel prav in bolj skrbna preiskava me je prepričala o tem. Kes je, da je morilec vse spravil v nered, da je položil pohištvo in da je razsekale stole v namenu, da nas dovede do mnenja, da so bili divji razbojniki na delu. Sredi teh dejanj nameravane nasilja pa sem sledil neprostovoljnimi sledovom natančnega, skrbnega in lahko rečem potrpežljivega iskanja. Vse je bilo videti postavljeno na glavo. Preda se je odpiralo s sekro, ko bi jih bilo mogoče odpreti s prsti. Ali je bilo to bedaste? Ne. V resnici se ni zamislilo nobenega kotečka ali razpoke, v kateri bi bilo lahko skrito kako pismo. Mize in predale so je metalo semintja, a ozke prostore med predali se je preiskalo, kajti našel sem sledove prstov na prahu, ki je ležal na dotičnih mestih. Knjige se je razmetalo po tleh, a vsako posamezno se je prelistalo in nekatere med njimi s tako silo, da je bil odtrgan omet. Stolev se ni razsekalo s sabljo v enostavnem namenu, da se raztrga blago, temveč da se jih preišče na ta način. Moje prepričanje, da se je vršilo tam najbolj obupno iskanje, je izprva vzbudilo moje sume. Rekel sem si:

— Lopovi so iskali denar, ki je bil skrit. Vred tega niso spadal k hiši.

— Mogoče pa so vendar spadali k hiši, — je pripomnil doktor, — vendar niso vedeli, da je bil denar skrit. Gaspin....

— Dovolite mi, — ga je prekinil Lekok, — da se izrazim. Na drugi strani sem našel znake, da je moral biti morilec tesno v stiku z madamo Tremorel, — njen ljubimec ali pa njen mož. To so bile ideje, na katere sem prišel pozneje.

— In sedaj?

— Sedaj, — je odvrnil detektiv, — z gotovostjo, da je bilo še nekaj drugega razven plena cilj iskanja, nisem daleč od mnenja, da je krivi mož oni, kojega truplo se je iskalo, — grof Hektor de Tremorel.

Gospod Planta in dr. Gendroni sta uganila ime. Noben teh dveh pa si ni upal dati izraza svojim sumnjam. Čaka sta na to ime Tremorela. Ko pa se ga je izgovorilo sredi noči, v tej temni veliki sobi in od strani te tuje osebe, sta se stresla, kot prevzeta od nepopisnega strahu.

— Imejte v mislih, — je nadaljeval gospod Lekok, — kar pravim. Jaz mislim, da je stvar taka. V mojih očeh je krivda grofa za enkrat skrajno vrjetna. Poskusimo, če moremo mi trije priti do gotovosti glede tega. Vi vidite, gospodje, da ni zasledovanje zločina nič več ali manj kot rešitev problema. Vzemimo zločin, ki je dokazano in jasen. Vi pričnete iskati vse okoliščine, resne ali površne. Potem ko se je vse to skrbno nabralo, okoliščine in podrobnosti, jih porazdelite ter spravite v red. Na ta način poznate žrtev, zločin in okoliščine. Treba je najti še tretji del problema, to je X, nepoznano količino. — krivca. Naloga je težka, a ne tako kot se splošno misli. Cilj je najti moža, kojega krivda pojasnjuje vse te okoliščine in vse podrobnosti, katere se je našlo. Najdite takega moža in vrjetno je v devetih izmed desetih slučajev, da držite izvršitelja zločina.

Tako jasna so bila izvajanja gospoda Lekoka, tako logični njegovi argumenti, da nista mogla poslušalca zadržati vzklika:

— Zelo dobro! Zelo dobro!

— Sedaj pa preiščimo skupaj, če pojasnjuje domnevna krivda grofa vse okoliščine zločina v Valfeji.

Hotel je nadaljevati, ko se je dr. Gendron, ki je sedel v bližini okna, naenkrat dvignil.

— Nekdo je na vrtni, — je rekel.

Vsi so se približali oknu. Vreme je bilo krasno in noč čista. Velik odprt prostor je ležal pred oknom knjižnice. Pogledali so ven, a niso videli nikogar.

— Vi se motite, doktor, — je rekel Planta ter zopet sedel na svoj stol.

— Gospod Lekok pa je nadaljeval:

— Vzemimo torej, da je pod uplivom gotovih dogodkov, katere bomo takoj preiskali, grof de Tremorel sklenil iznebiti se svoje žene. Kakor hitro je bil zločin sklenjen, je bilo jasno, da je moral grof razmišljati ter iskati sredstva, kako bi izvršil ta zločin, ne da bi prišel pravici v pest. Moral je pretehtati okoliščine ter oceniti nevarnosti svojega dejanja. Priznajmo tudi, da so bili dogodki, ki so ga privedli do te skrajnosti taki, da se je bal biti moten in da se je tudi bal, da se bo iskalo gotove stvari tudi v slučaju, da bi njegova žena umrla naravne smrti.

— To je res, — je rekel Planta ter prikimal z glavo.

— Gospod de Tremorel je nato sklenil umoriti svojo ženo brutalno, z nožem in v namenu, da uredi vse tako, da bo izgledalo kot da je bila zavratno umorjena. Sklenil je tudi obrniti sum na neko nedolžno osebo ali vsaj sokriva, neizmerno manj krivega kot je bil on sam.

— Ko je sklenil vse to, je sklenil tudi vnaprej, da bo izginil, zbežal, se skrnil ter izpremenil svojo sebnost. Zatretil je hotel z eno besedo grofa Hektorja Tremorela ter napraviti iz njega drugega človeka. Te hipoteze zadostujejo v pojasnitev cele serije drugače nedolžnih okoliščin. Pojasnjujejo na prvem mestu, kako je prišlo do tega, da je bila v noči umora v gradu tako velika svota denarja. To se zdi meni povsem prepričljivo. Če dobi človek tako veliko svoto denarja, katerega namerava ohraniti zase, prikriva to dejstvo tako skrbno kot je mogoče. Gospod de Tremorel pa ni pokazal te splošne previdnosti. Razkazoval je svežnje bankovcev ter se postavljaj žnjimi. Služabniki so videli denar ter ga držali skoro v rokah. Hotel je, da vsakdo ve in ponovi, da se nahaja visoka svota denarja v hiši, katero je lahko vzeti, odnesti in skriti. In kateri čas iz vsega časa si je izbral za to razkazovanje? Natančno trenutek, ko je vedel in ko je vsakdo v okoličini vedel, da bo preživel noč v gradu, sam z madamo de Tremorel.

— Vred je, da so vsi njegovi uslužbeni povabljeni na večer dne 8. julija na poroko prejšnje kuharice. Tako dobro se je zavedal tega, da je sam nosil stroške ženitovanja in da je sam imenoval datum poroke. Vi boste mogoče rekli, da je bil slučajno ta denar poslan na grad Valfeji na večer zločina. V najhujšem slučaju bi se lahko to priznalo. Vrijemite mi, da ni bilo v tem nobenega slučaja in to vam bom očitati. Jutri pojdemo k bankirju grofa in vprašali ga bomo, če ga ni grof prosil, pismeno ali ustno, naj pošlje ta denar natančno dne 8. julija. Če bo rekel, da, če bo pokazal tako pismo ali izjavil, da je prišel grof osebno po denar, boste morali brez dvoma priznati, da imam še več kot vrjetnost za svojo teorijo.

Oba poslušalca sta se priklonila v znamenje potrdila.

— V toliko ni torej nobenega ugovora?

— Niti najmanjšega, — je rekel Planta.

— Moja ugibanja imajo tudi prednost, da mečejo luč na stališče Gaspina. Pošteno rečeno so zunanje okoliščine proti njemu ter so pravičile njegovo aretacijo. Ali je bil sokrivec ali pa popolnoma nedolžen? Tega za enkrat še ne moremo določiti. Dejstvo pa je, da je padel v obdobju vredno nastavljenost p. Grof, ki si je izbral njega za žrtev, je skrbel z to, da je padel ves mogoči sum nanj. Stavim kaj, da je grof Tremorel, ki je poznal zgodovino tega človeka, mislil, da bo njegova preteklost ojačala sum ter obtežila njegovo stvar na tehtnici pravice. Mogoče si je grof tudi rekel, da bo končno Gaspin vendarle dokazal svojo nedolžnost ter je hotel le pridobiti dosti časa, da se izogne prvi preiskavi. Nemogoče je, da bi se mi motili. Mi vemo, da je grofica umrla od prvega sunka, kot zadeta od strele. Ona se ni prav nič borila, vsled tega tudi ni mogla iztrgati kosa obleke iz jopiča morilec. Če priznate Gaspinovo krivdo, morate tudi priznati, da je bil tak tepec, da je položil kos svojega jopiča v roke svoje žrtve. S tem tudi priznate, da je bil tak bedak, da je šel ter vrgel svoj raztrgani in krvavi jopič v Seino z mosta, kjer je moral vedeti, da se bo uvedlo preiskavo in vse to brez enostavne varnostne odredbe, da bi ootčil jopič s kamenom. Kaj takega bi bilo absurdno.

— Za mene je ta kos sukna, ta krvavi jopič takoj značil nedolžnost Gaspina ter krivdo grofa.

— Če je Gaspin nedolžen, — je ugovarjal zdravnik, — zakaj pa ne govori? Zakaj ne dokaže svojega alibija? Kako je prišlo, da je imel denarnico polno denarja?

— Zapomniti si morate, — je nadaljeval detektiv, — da nisem rekel, da je nedolžen. Mi se še vedno nahajamo sredi raznih možnosti. Ali si ne moerte misliti, da je grof, ki je bil dosti perfiden, da je nastavlil svojemu služabniku past, tudi dosti premeten, da ga je oropal vsakega sredstva, da dokaže svoj alibi?

— Vi sami ste zanikali premetenost grofa.

— Prosim za oproščenje. Poslušajte me. Načrt grofa je bil izvršen ter je kazal visoko mero perversnosti. To je bilo raditega, ker je bil načrt započet in izpolnjen v varnosti. Ko pa je bil zločin izvršen, je morilec, ves preplašen vspricho nevarnosti, ki ga je obdajala, izgubil svojo hladnokrvnost ter le na polovico izvršil svoj načrt. Najti pa je še druga domnevanja. Lahko se bi vprašalo, če ni med časom, ko je bila umorjena grofica de Tremorel, Gaspin izvršil kak drugi zločin.

(Dalje prihodnjic.)

ADVERTISEMENT.

COLUMBIA
GRAMOFONE

VICTOR NAVINSEK, 331 Greeve St., CONEMAUGH, PA.

OD \$35.50 — \$350.00
— VELIKA ZALOGA —
— PLČŠČ V VSEH JEZIK —
— KIR. BREZPLAČNE OB —
— NIKE DOBITE PRI —

DOCTOR LORENZ

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK
ŠPICALIST MČSKIH BOLEZNI.

644 Penn Ave PITTSBURGH, PA.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravim nad 23 let in imam skušnje v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vas morem popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas odpravim in vrnem moč in zdravje. Skoz 23 let sem pridobil posebno skušnje pri zdravljenju možganih bolezni. Zato se morete popolnoma zaneseti na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma odpravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej.

Jaz odpravim zastupljeno krl, masulje in ilse po telesu, bolezni v arlu. Izpadanje las, bolečine v kosteh, stare rane, živčne bolezni, oslabele, bolezni v mehuru, ledicah, jetrah in ledocdu, rmenico, revmatizem, katar, zlate žile, naduhit itd.

Uradne ure: V ponedeljek, sredo in petek od 9. zjutraj do 5. popoldne. V torek, četrtek in soboto od 9. ure zjutraj do 8. ure zvečer. Ob nedeljah pa do 2. ure popoldne.

PO POŠTI NE ZDRAVIM. PRIDITE OSEBNO. NE POZABITE IME IN NASLOV.

Dr. LORENZ 644 Penn Ave PITTSBURGH, PA.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolmače, da vas razumejo. Jaz snam hrvatsko še iz starega kraja, zato vas lažje zdravim, ker vas razumem.

CENIK KNJIG

katere se dobi pri
Slovenic Publishing Co.
82 Cortlandt St. New York

Poučne knjige.	Ne v Ameriko.	
Hitri računar	36	Šesti del 1.35
Nemški abecednik	25	Gledališke igre
Nemško-angleški tolmač	60	Kovček Andrejček 1.40
Pravilo dostojnosti	30	Zemljevidi
Slovensko-angleški slovar	1.50	Združenih držav 15
var. trdo v platno vezan	1.50	Kranjske dežele 10
Slovensko-nemški slovar	4.00	Zemljevid Evrope 30
(Janežič Bartol)		Velika stenska mapa 2.50
Slovensko-nemški slovarček	1.80	Evrope
Zabavne iz rane druge knjige		Zemljevidi: New York, Ill., Kans., Colo., Mont. Pa., Minn., Wis., Wyo., W. Va., Alaska 35
Amerika in Amerikanec	5.00	vsaki po
Knjiga za lahkotne ljudi, spisal L. Cenkar	1.75	Molitveniki
Pet tednov v vrakoplovu	2.00	Rajski Glasovi, v platno ovezano 90
Doli z orožjem	50	v usnje vezano 1.80
Zbrani spisi Jakob Aleševca		v kost vezano 1.70
Kako sem se jaz likal	1.25	Sveta Ura, v platno vezano 1.00
Prvi del	1.25	v usnje vezano 2.00
Drugi del	1.00	v kost vezano 1.80
Tretji del	1.00	
Ljubljanske slike	1.00	
Četrta in peti del	1.00	

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštini nakaznici ali poštini znamkah. Poština je pri vseh cenah vračunjena.

ADVERTISEMENT.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Ali je vaš jezik pobeljen?

Ako je, vzemite to naznanje kot za svarilo. Jezik, ki je pokrit z belo ali rjavo plastjo navadno pomeni, da so v neredu jetra in prebavni aparat.

Severa's
Balzol

(preje Severa's Živiljski balzam) in balzamski tableti, kakor tudi tableti in tableti skupaj, popravijo tako pokvarjenost. Popravi jetra, povzroča tek in uredi prebavo. Pravo zdravilo za ponavljajočo se zaprtja. Cena 85c. Pri lekarjnih.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

BOLGARSKI KRVNI ČAJ.

da moč in zdravje bolnemu. Pomaga zaprtju, slabemu želodcu, ledicam ter pomaga izčistiti kri. Vprašajte še danes svojega lekarnarja ali po pošti za varovano, en velik družinski zavoč \$1.25 ali 3 zavojke za \$3.15 ali 6 zavojke za \$5.25. Naslov H. H. von Schlick, Marvel Products Company, 9 Marvel Building, Pittsburgh, Pa. (Advertisement)

OGLASITA NAJ SE

Zdelaj podpisano opozorjam NEŽO in ANTONA LAH v Milwaukee, Wis., da se v kratkem javita na moj naslov: Margaret Česen, 1021 E. 62. St., Cleveland, Ohio. (30-6-1-7)

VABILO

na proslavo desetletnice društvenega Doma, katerega priredi Izobraževalno društvo v Presto, Pa., dne 4. julija. Vabljeni so vsa društva in ostalo občinstvo iz bližnjih in daljnjih slovenskih naselbin. Na programu so izbrani govorniki, godba na pihala in prosta zabava. Pričetek veselice ob 2. uri popoldne. Za dobro postrežbo bo skrbel Odbor. (29-30-6)

Kje je moj brat JAKOB TORNIC? Pred več leti je bil nekje v državi Montana v Severni Ameriki in zdaj sem pa čul, da je leta 1914. umrl v San Pedro v Californiji. Prosim cenjene rojake, če kdo kaj ve o njem, da mi blagovoli sporočiti, v slučaju pa, da je še med živimi, naj se mi oglasi. Naslov: Luka Tornic, Ribeirão Preto, São Paulo, Brazil, South America. (29-30-6)

IMPORTIRANE
BRINJEVE JAGODE

Vreča 132 funtov \$10.60.

ČRNICICE ali BOROVNICE

20 funtov \$9.—

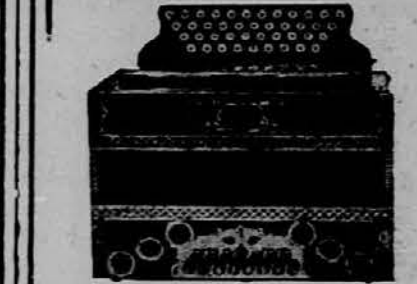
K naročilu priložite Money Order

MATH. PEZDIR

Box 772, City Hall Sta.

New York, N. Y.

IGRALCI HARMONIK!

Dobil večjo množino blaga iz starega kraja kakor glasov (strome) in kovanja. Kdor hoče dobro harmoniko, solidnega dela, naj piše ali pa pride osebno k svojemu rojaku.

ANTON MERVAR

15218 Holmes Ave., Cleveland, O.

NOVO! NOVO!

ZNIŽANJE CENE

veljavne od 15. marca naprej.

Cene za pristno glasno Columbia gramofone se padle od 15 do 40 odstotkov. Sedaj imate priliko kupiti pri nas gramofon za nizke cene.

Pišite nam takoj po novi cenik v novizni cenami ter si prihranite precej dolarjev.

Ivan Pajk

24 Main St., Conemaugh, Pa.

ADVERTISEMENT.

KRETANJE PARNIKOV

KEDAJ Približno ODPLU JEJO IZ NEW YORKA.

RYNDAM	2. juli.	—	Boulogne	30. juli.	—	Cherbourg
LAFAYETTE	9. juli.	—	Havre	2. avg.	—	Havre
ZEELAND	2. juli.	—	Cherbourg	3. avg.	—	Cherbourg
AQUITANIA	5. juli.	—	Cherbourg	3. avg.	—	Havre
LA LORRAINE	8. juli.	—	Havre	4. avg.	—	Havre
ADRIATIC	6. juli.	—	Cherbourg	11. avg.	—	Cherbourg
FRANCE	7. juli.	—	Havre	16. avg.	—	Havre
PRES. WILSON	9. juli.	—	Trat	9. avg.	—	Genoa
FINLAND	9. juli.	—	Cherbourg	11. avg.	—	Trat
CRETIC	12. juli.	—	Genoa	18. avg.	—	Cherbourg
MAURETANIA	14. juli.	—	Cherbourg	9. avg.	—	Havre
LA SAVOIE	14. juli.	—	Havre	23. avg.	—	Cherbourg
LA MATOICA	14. juli.	—	Genoa	6. avg.	—	Cherbourg
LAPLAND	16. juli.	—	Cherbourg	13. avg.	—	Cherbourg
OLYMPIC	16. juli.	—	Cherbourg	13. avg.	—	Havre
ARGENTINA	21. juli.	—	Trat	16. avg.	—	Havre
SAXONIA	23. juli.	—	Cherbourg	17. avg.	—	Havre
AMERICA	23. juli.	—	Cherbourg	20. avg.	—	Cherbourg
LA TOURAINE	23. juli.	—	Havre	20. avg.	—	Havre
ROCHAMBEAU	25. juli.	—	Havre	23. avg.	—	Cherbourg
FINLAND	26. juli.	—	Cherbourg	24. avg.	—	Cherbourg
PARIS	27. juli.	—	Havre	25. avg.	—	Havre
CALABRIA	27. juli.	—	Cherbourg	27. avg.	—	Cherbourg
AQUITANIA	27. juli.	—	Trat	31. avg.	—	Cherbourg
KROONLAND	30. juli.	—	Cherbourg			

Glede cen za vozne listke in vse druge pojavnice, obrnite se na tvrdko FRANK SAKSER STATE BANK

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt St., New York.

NAREDBA GENERAL.

JUGOSL. KONZULATA

Vsak bo lahko dobil potni list, kdor ima dokaze, da je v resnici jugoslovanski podarik.

Soglasno z zadnjim odlokom ministrstva za zunanje zadeve bo konzulat izdajal potne liste vsem državljanom kraljevine Srbv, Slovencev in Hrvatov, ki bodo svojim prošnjam za potni list priložili tudi zadostne dokaze o jugoslovanskem državljanstvu.

Ko se bo konzulat prepričal, da so predloženi dokumenti pristni in zadostni, bo dobil prosilec potni list. V slučaju, da bi pa nastali kakšni pomenileki, bo izdan potni list šele z dovoljenjem ministrstva.

Ker je število prosilcev ogromno in z vsakim dnem narašča, ni konzulat mogoče takoj opraviti vsega dela, toda polagoma bodo prišli vsi na vrsto. Nihče naj ne kupi šifkate prej, predno se osebno ne zgleda na konzulatu ter dobi potni list.

V vsakem drugem slučaju ne bo konzulat prevzel nobene odgovornosti za čakanje v New Yorku in če ladjar, za katero so vzeli karto, odpluje brez njih.

V dokaz državljanstva je treba predložiti: stari potni list, domovico, vojaško knjižico, delavsko knjižico, krstni list ali potrdilo okrajnega sodišča v starem kraju. Kdor tega nima, bo dobil potni list šele s posebnim dovoljenjem iz ministrstva.

PREDNO SE ODLOČITE

za svojo družino, sorodnika ali prijatelja naročiti vozni listek, ali poslati denar v domovino, da se ga potnik sam kupi, pišite najprvo za tozadavna pojasnila na zman in zanesljivo tvrdko

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York
(Advertisement)

Ne odlašajte

Ako nameravate naročiti vozni listek iz stare domovine za Vašo družino, sorodnika ali prijatelja, pišite za cene in druga potrebna navodila na najstarejšo in akusno slovensko bančno podjetje:

FRANK SAKSER STATE BANK
(potniški oddelek)

82 Cortlandt St., New York N. Y.
(Advertisement)

American Line

Direktna služba

NEW YORK v HAMBURG

Veliki in moderni parniki na dva vjaka.
MINNEKAHA
30. junija

samo tretji razred
MANCHURIA . . . 14. julija
MONGOLIA 28. julija

Red Star Line

NEW YORK -- HAMBURG

GDANSK -- LIBAVA

SAMLAND 16. julija
GOTHLAND 30. julija
(8mo 3. razred.)

Vprašajte pri plezni konzpauje
9 BROADWAY NEW YORK
ali pri lokalnem agentu.

French Line

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE

V JUGOSLAVIJO PREKO HAVRE

LAFAYETTE 2. julija
LORRAINE 6. julija
FRANCE 7. julija
SAVOIE 14. julija

S. S. PARIS

33,750 ton.

45,000 konjskih sil.

27. julija — 17. avgusta

Direktna železniška zveza iz Pariza v vse glavne točke Jugoslavije.

</